

Izhaja vsak četrtek in velja za poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrt leta 8 Din. Izvea Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

44. številka.

Maribor, dne 3. novembra 1927.

61. letnik.

Več kmetsko-stanovske izobrazbe!

Delo, ki ga človek opravlja v svojem stanu, je njegov tužljivjski poklic. Vsak zdrav človek ga mora vzeti na se, vsak po svojem stanu, in ga vršiti! Ta dolžnost dela je tolika, da zahteva sv. pismo: »Kdor ne dela, naj tudi ne je!«

Delo namreč tvori človeku podlago tuzemskega življenja, ker človeka vzdržuje in redi in pridobiva zemeljske dobrine tudi za vzdrževanje drugih. Delo je pa tudi temelj ne le gospodarskega, ampak splošno kulturnega napredka.

Zato zahteva delo ne le zdravih rok in nog, pač pa tudi zdravega, živahno delujočega razuma in močne volje! Iz naše duše, iz razuma in volje prihajajo načrti izpopolnjevanja dela, prihajajo odločitve, da se pridružimo napredovanju. Zato ni dosti, da se človeka zdresira kakor žival na kako delo, ampak je treba, da se vsak v svoje stanovsko delo uživi in da ga vrši z razumevanjem in ljubeznijo.

Kmetsko delo je bilo prvo delo človeka. Kmetsko delo še vedno tvori podlago življenjskega obstoja vseh ljudi, ker pripravlja živečo človeškemu rodu. Zato je kmetski stan spoštovan in mora spoštovan ostati! Kmetsko delo pa mora biti upoštevano ne le od kmeta, ampak od vseh ljudi!

Brez primerne izobrazbe pa tudi kmetsko delo ne bo rodilo tistih sadov, ki jih bi lahko in ki bi bili v korist kmetu, kateri dela, pa tudi človeški družbi sploh! Ne rečemo, da se pri nas za kmetsko gospodarsko izobrazbo ni ničesar storilo. Že v naših kmetskih domovih se veliko stori. Dober gospodar zna svoje domače, posebno še svoje sinove, skrbno in vestno vpeljati v razumno gospodarstvo, posebno, ko mu pripoveduje svoje lastne izkušnje. In mati gospodinja uvaja svoje hčere v gospodinjstvo po vseh svojih močeh. Je to temeljna kmetsko-stanovska šola in mi vidimo, da tam, kjer je razumen gospodar in modra gospodinja, gre kmetija gor!

Nikakor pa ne more dom vse izobrazbe, ki bi naj pospešila gospodarski napredek, nuditi sam! Pravijo, da naj priskočuje ljudske ali osnovne šole na pomoč. Te šole morejo kaj pripomoči le v najvišjem razredu, a tudi tu bolj malo. Vzrok je v tem, ker na učiteljskih, ki vzgajajo učiteljski naraščaj, ni posebnih oddelkov za učitelje, ki bi bili v šolah na kmetih, in ker se torej o tem ne poučuje, zato ni čuda, da učitelji tudi ne morejo poučevati! Zelo pa so bili priljubljeni svoj čas in so tudi dandanes potovalni učitelji, ki so se posameznim kmetskim strokam posebno posvetili in se kot pravimo: specializirali. Na splošno imamo ljudi, ki bi tudi zdaj radi prihajali in prinašali med ljudstvo kmetsko-stanovske in strokovne izobrazbe.

Treba pa je nekaj! Treba je, da se v domačem kraju zberejo ukažljivi in ukapotrebni! Treba je, da ti potem pripravijo nekako stalno kmetsko stanovsko šolo. Ne mislite, da bi bilo treba zidati kake nove šole. Ne! Naša izobrazovalna društva po deželi naj prevzamejo tudi to skrb za kmetsko-stanovsko izobrazbo! S tem bodo društva poživila svoje delovanje, ga obogatila in pritegnila v svoj delokrog celo okolico! Naša društva bodo zato ne le organizacija, ki nudi nekaj splošnega, morda le zabavo, kot se to tuintam godi, ampak bodo res šola!

Zato je nujno potrebno, da zberejo naša društva v svojem delokrogu naše kmetske mladeniče in mladenke, da torej poživijo mladeniške in dekleške zveze! Na rednih sestankih mladeniških in dekleških zvez bo mogoče nuditi na najbolj pristopen način dovolj kmetsko-stanovske izobrazbe, kar zadene kmetskega gospodarskega in gospodinjkega napredka, pa tudi, kar zadeva splošne izobrazbe kmetske mladine. Vsem duševnim voditeljem našega kmetskega ljudstva zato toplo priporočamo, naj s tem novim pokretom dvignejo življenje v naših prosvetnih organizacijah, ki bodo tako vzgajale naše bodoče gospodarje in gospodinjce. Tako bodo ravno naša društva utrjevala temelj veselega napredka kmetskega stanu, ker bodo nudila več kmetsko-stanovske izobrazbe.

1.000 Din v gotovini

lahko dobi naročnik, ki izreže »Naročilni list za »Slovenskega Gospodarja« v današnji številki in pridobi nanj enega novega naročnika. Mi bomo namreč vse te naročilne liste zaznamovali s tekočimi številkami in bomo po novem letu izžrebali enega, ki bo dobil 1000 Din, enega, ki bode dobil 500 Din in enega, ki bo dobil 100 Din v gotovini. Ali hočeš biti ti tisti srečen, ki bo dobil 1000 Din za enega novega naročnika? Ne le, da storiš veliko dobro delo, ako dobiš vsaj enega novega naročnika, se udeležiš tudi srečne tekme in bo tvoj malenkosten trud obilo poplačan.

Dobiti hočeš na vsak način,

če že ne zadene tvoja številka dobitka 1000 ali 500 ali 100 Din, pa hočeš dobiti knjigo za 20 Din. To knjigo namreč pošljemo pa vsakemu, ki nam pridobi vsaj dva polletna plačujoča nova naročnika! Tudi to ni prav nič težko doseči! Mnogo se jih je že potrudilo in smo jim že poslali knjige. Te odpošljemo takoj, ko novi naročniki pošljejo denar.

Zdaj pa na delo!

Pojdite posebno v tiste hiše, kjer so dosedaj imeli nasprotno listo! V prihodnjem letu naj naročijo »Slovenskega

Gospodarja! Pojdite v hiše, kjer so samo pozabili, da si niso naročili »Slovenskega Gospodarja!« V gostilnah, v katere zahajate, mora biti »Slovenski Gospodar« na razpolago. Trgovci, pri katerem kupujete, naj bo naročnik našega lista! Kjer ne zmore eden sam, naročita ga naj dva skupaj na eno ime! Ne pozabite na naše geslo: »Slovenski Gospodar« — za vse, vsi za »Slovenskega Gospodarja!«

To je beseda!

V zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« sem bral, da je res fant od fare le tisti, ki kaj ve in kaj zna, in zraven bi moralo stati: in ki tudi kaj katoliškega bere. Dosedaj sicer nisem bil naročnik istega, pač pa sem si ga izposodil in zmiraj pridno bral, posebno sedaj v tej-le številki 42 na prvi strani, kako bo on lep v prihodnjem poletju in kako bo zanimiv, tako bom tudi jaz postal njegov zvest naročnik. Od naših nasprotnikov sem slišal že na svoja ušesa, da smo na Štajerskem tako dobro odrezali pri zadnjih državnoborskih volitvah le zato, ker je »Slovenski Gospodar« tako zelo razširjen. Iz tega razloga sem si ga tudi jaz sedaj naročil, da še bo s tem večji in močnejši, čeravno da sem finančno slab, pa kjer gre za dobro stvar, si človek rad od ust odtrga in žrtvuje, sem namreč invalid 70% brez noge in to tako veste, kakšno milijonsko podporo imamo invalidi, ker sam gospod urednik »Slovenskega Gospodarja« je tudi invalid.

To je že moj četrti katoliški časopis, katerega sem si sedaj naročil. Do sedaj sem imel »Mladiko«, »Ilustrirani nedeljski Slovenec« in »Naš dom«, sedaj pa še bode moj prijatelj »Slovenski Gospodar«, več pa že res ne premorem, a od teh štirih se ne morem ločiti.

Morda Vam je znano iz »Našega doma«, da za njega delam uganke (čeravno so slabe) in jih tudi pridno rešujem. Zadnjič sem še bil povrh deležen ugankarske nagrade dveh knjig za rešitev ugank, ker uganke so moje veseljce, s temi si človek najbolje bistri um.

V »Slovenskem Gospodarju« sem bral, da bode imel skrilavnice in te naj bodo na takem mestu, kjer bodo kakšni članki za mladino, ker ko bodo reševali skrilavnico, bodo tudi vsakokrat nekaj brali in tako se bodo privadili branju, kakor sem se namreč jaz, ko sem bil mlad. Sedaj pa moram končati, ker drugače bo prej v urednikovem košu, kakor boste prebrali.

S tem potom naročam »Slovenski Gospodar« od dne 2. novembra 1927 do 31. decembra 1928, to je za 14 mesecev, in bom takoj plačal ko prejmem položnico.

Sedaj pa Vam kliče fant od fare, čeravno na eni nogi: Živeli katoliški listi!

Štefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarščine prevedel Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Iz doline je donelo mogočno udarjanje. Buuum! Globok glas zvona. Buuum! Velikanski zvon Nipon-Kaneja, enega bonskega reda. Njegov glas pretresa ves Nagasaki, donijo tudi gozdovi in dozdeva se, da brezkončni glasovni valovi rušijo naokrog hribe . . .

— »Japonski bron« — je zrl Mutsuhito Dsain v predmestje, potem pa se je utrujeno vsedel na snežnobelo preprogo.

Zadnje udarjanje »japonskega brona« se je v delcih lomilo na skalah, za njim je nastopila neka moreča tišina. Sedaj so stene zaškripale. Zvonček je v ozadju odrinila zaveso iz finega bombaža in je žalostno pogledala noter.

— Gospod, ali smem vstopiti?

Mutsuhito Dsain je prikimal in malo dekletce je pristopicalo noter, nato se je naglo vrglo na roke in noge in se je z nosekom dotaknila preproge.

— Malo dekcle, povedal sem ti že, da se ne priklanja pred menoj. Na zapadu sem se odvadil tega . . .

Zvonček se je dvignila in se je bojzljivo smejala na znanstvenika, potem pa je z otroškim začudenjem začela pregledovati na pol sestavljene strojne delce.

— Kaj je to? — je radovedno vprašala.

— Zrakoplov.

Dekle je od vseh strani pregledalo strojni model.

— Jaz sem že videla zrakoplov, toda tisti ni bil tak.

Imel je mogočne bele peruti in pod seboj kolesa . . .

— To je novovrsten zrakoplov — je kimal Mutsuhito.

— Tega sem jaz iznašel . . .

— Anata ičiban, prvi človek si? — se je spoštljivo priklonilo dekcle. — Kaj ne, ti si najmodrejši človek na svetu?

Mutsuhito Dsain se je nasmehnil:

— So tudi bolj modri! Profesor Brinkley je še modrejši in en tovariš, Overton, je tudi tako moder, kot jaz . . .

— Kdo ve? — je opazovalo dekcle stroj. — Zakaj nisi dal narediti stroju tudi koles?

— Ker jih ne potrebujem. Ta stroj se ne zaleti, predno bi se dvignil, marveč se z mesta dvigna.

— Ta tudi tako ropoče?

— Ne. Ta ima drugačen motor. Tudi propeler je drugačen. Tega ne žene bencin . . .

— Nego kaj?

— Električnost.

— Ki se na nebu bliska?

— Tista. Elektriciteta. Sicer pa se ta nahaja na nebu, na zemlji, povsod, celo v tebi . . .

Dekle se je čudilo.

— Kako boš nesel s seboj tisto moč, ki bo gnala stroj?

— Je dvignila na znanstvenika velike, globoke oči.

— Iz zraka jo bom črpal med gibanjem. Stroj sam jo bo razvijal. Strašno hitro bo letel na perutih električnosti.

— Jaz bi se bala . . . — je šepetalo dekletce.

— Med tem, da ladja dospe do Tukaškega otočja, jaz s stroja zagledam že ameriške obale . . .

— Ali zopet odideš? — ga je gledala s temnim obrazom.

— Ne grem — je mrmral Mutsuhito mrko. — Nimam kaj iskati tam . . .

— Zakaj potem delaš stroj?

— Za človeštvo, predvsem za Japonsko. Jaz služim človeški kulturi . . .

Dekle je vzdihnilo.

— Ti vedno misliš na človeštvo, — se je potem žalostno oglasila. — Le na človeštvo . . .

— Na koga drugega pa naj mislim? — je gledal dekcle nekako pomilovalno.

— Na samega sebe . . . Komaj ješ, piješ, ne ljubiš kitarjenja, ne hodiš v čajarno, ničesar ne potrebuješ. Gospod kaj ti je?

— Delam, — je vzdihnil Mutsuhito Dsain. — Delati moram . . .

— A kako veselje imaš potem v življenju? — so se v solzah zabliščale dekletove oči. — Saj tudi mene na ma-

raš, — mu je padla k nogam, — dasi noč in dan hrepenim po tebi . . .

Solčni žarek se je tresoč svetlil in pozlatil sivi plašč, na katerem so srebrni zmaji odpirali žrelo. Mutsuhito Dsain je nežno dvignil svoje malo dekletce.

— Truden sem, — jo je božal po bledorumenem, finem obrazu. — Bolijo me živci, boli srce . . .

— Srce? — ga je ljubeznivo objela z očmi.

— Mnogo sem delal. Mnogo poizkušal . . .

— Zakaj ne spiš ponoči? — ga je gledala z nežnim očitanjem. — Ko se noč spusti na zemljo, prižgem lučko, ki visi pred oltarjem, pred Budovim kipom in do solčnega vzhoda zrem v skrivnostno svetlobo. Na strehi cvrči tisoč cvrčkov in miši tekajo, potem pa zavlađa okoli hiše črna tišina . . . in jaz se tako bojim . . . in jaz tako plakam v sobi, da ne prideš k meni . . .

— Delati moram, — se je izgovarjal Mutsuhito Dsain in je vstran obrnil glavo, da bi mu ne bilo treba gledati v dekletove oči. — Glej tudi ta stroj sem ustvaril . . .

— Kaj pomaga stroj? — je tožila deklica. — Jaz nočem leteti, ljubiti bi hotela . . . Jaz ne želim nebeskih višin, marveč ljubezni, saj je ona nebo . . . — ji je padala po obrazu svetla tresoč se in žgoča solza.

Mutsuhito Dsain je molčal.

— Glej, jaz sem te zvesto počakala . . . Priplula je ladja in prišel je lep mornarski častnik, ki me je zagledal.

— Kje? — je vprašal malomarno.

— Pred svetiščem »Skakajoče želve«, ko smo imeli velike praznike. In dopadla sem se mu . . .

— Odkod veš to?

— Sporočil mi je, da me vzame za ženo na dva mesca, dokler bo ladja tu . . .

— Kako je doznal, da tu stanuješ? — jo je gledal nepremično.

— Za menoj je prišel, sem do hiše mi je sledil in je po materi Breskvi sporočil, toda zastoj . . .

— Lepo, — je dejal Mutsuhito Dsain mrko. — V svoji hiši sem vama dal stan, skrbim za vaju in ti v moji odsotnosti gledaš za tujim moškim . . .

Dekle je tiho stresalo za glavo.

Da bomo nasprotnike poznali.

Vsi proti nemu — podležejo!

Kje je tako? V Sloveniji! Vse stranke, saj jih imamo cel ducat, imajo svoje programe in svoje organizacije. Vse so si torej nasprotne. Toda vseeno se te stranke postavijo navadno v dve fronti. V Sloveniji imamo dejansko dve taki fronti. Na eni strani SLS, na drugi strani pa vse ostale stranke, kapitalistična SDS, pa socijalistična posestrima in komunisti, pa kmetijski ali radičevci. Za to imamo vedno znova dokaze. Tak dokaz so tudi zadnje volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Socijalisti, radičevci, sploh vse nam nasprotne politične skupine so vrgle geslo: Vsi zoper SLS. Dobro! Sli so! Propadli pa tudi so! Trgovska in obrtna zbornica je v rokah ljudi, katerim zaupa naš narod in tudi SLS, da bodo to zbornico vodili v splošen napredek trgovstva in obrtništva!

Kakor v Beogradu — tako doma!

Vseh sort liberalci se v Beogradu združujejo. Isto počenajo tudi doma, kot smo že zgoraj opisali. Zdaj je pa res vse eno, ali je Urek kandidiral na Pucljevi ali Pivkovi listi, ko pa sta zdaj Puclj in Pivko v dokaz, da res skupaj držita, že tudi skupaj fotografirana v srbskih listih v družbi Radiča in Pribičevića! Gliha vkup štrihla!

Strah pred talarjem.

Ne vemo, kaj to pomeni, da imajo radičevci tak strah pred talarjem. V svojem lističu so se razpisali v posebnem članku o »moči uniforme«. Strah pred talarjem je znak — praznoverja! Radičevci sicer onim, ki se talarja ne bojijo, očitajo, da so praznoverni, dejansko pa so sami!

Radičevci v občinah.

Če že ima pomen, da se Radiča posluša za državno politiko, če tudi je še tako neumna, ne vemo, kaj naj pomeni radičevščina v občinah. Zato je pač igranje politične igre, če kje postavljajo radičevci svoje liste! Radiču pač ni treba še v naših občinah se vmešavati!

»Narodnjaki« za — narodne izdajalce!

Naši liberalci ti »špilajo vse barbe«, kar kdo hoče. Na eni strani so narodnjaki, taki, da nobeni tako. Na drugi strani pa podpirajo nenarodne, celo protinarodne socijaliste. Mariborski socijalisti so se letos ovekovčili s tem, da so hoteli naprtniti slovenskim duhovnikom v Mariboru, da so streljali leta 1919 na Nemce pri neki mariborski demonstraciji, ki je hotela doseči, da bi Maribor spadal pod Avstrijo. Demokrat, urednik »Jutra«, je zagovarjal to početje in dal poklicati iz Avstrije tiste ljudi, ki so tedaj iz Jugoslavije zbežali, že vedo zakaj. Ti so pričali zoper slovenske duhovnike, toda vse to ni nič pomagalo! Socijalist je bil obsojen! In to kljub temu, da ga je branil demokrat. — Zdaj pa so socijalisti začeli pisati celo zoper to, da bi se mi kaj brigali za naše Slovence v Italiji, ki jih fašisti strahno stiskajo ter preganjajo! Pa tudi za to protinarodno delo jih demokrati podpirajo! Ako se bo kdaj kak demokrat še bahal s svojim narodnjaštvom, le pokažite mu nato njihovo zvezo s socijalisti, z najbolj zagrizeno protinarodno politično skupino v državi.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Redno poslovanje skupščine. Nasprotniki naše vlade so vse poskusili, da bi preprečili redno poslovanje skupščine, da bi naj ostala vlada pri volitvi odborov v manjšini. Pred Davidoviča so se vrgli na tla kot ponižni slugi s

— Gospod, nisem gledala za njim, — je rekla žalostno. — Materi je dal zlat in je sporočil, da me osreči, jaz pa sem mislila na tebe in sem zaprla oči pred skušnjo...

— Tako torej čuva nad teboj Breskev?

Dekle je mirno vzdržalo njegov strogi pogled.

— Matič je stara, revna in ljubi denar, — jo je branila s prosečim smehom. — Takrat sem te mnogo objokavala, in ona si je le prizadevala, da bi tolažila hčerko. Gospod, ne stori ji nič zalega, ona ni hudobna ženska in te ljubi.

Mutuhito Dsain je videl dekletu v dušo in se je pomiril.

— No, dobro, Zvonček — jo je pobožal po obupanem obrazu. — Nisem jezen ... Kaj pa se je zgodilo z mornarskim častnikom?

— Izostal je. In kakor sem slišala, je za mesečnih šest sto jenov vzel za ženo Tuki-Sano, hčer spoštovanega lastnika cvrnske tovarne ...

Sključila se mu je k nogam.

— Gospod, Mutuhito Dsain, ti si anata ičiban, prvi človek, veliko je tvoje znanje, a dušo mi vseeno ne vidiš. Ne, ker sem jaz le majhno, neznamno dekle. Ne vidiš me, ker me ne ljubiš. Ne vidiš me, ker me več ne ljubiš. Gospod, jaz te le slavim za to in te le zagotavljam: ljubim te, ljubim te, ljubim te ...

Zbala se je.

— Sedaj me mrzlo in nevarno gledaš, gospod, Mutuhito Dsain, tuje se mi smeješ, ubogemu malemu dekletu, a čutim, da nekega dne dam veliko in sveto izpričevalo svoje ljubezni ...

Slabotni, zvoneči glas je zadušila bol, malo ročico je pritisnila na srce in je v nemi tugi izginila za bombaževimiavesami z rdečimi čopi ...

VIII.

Overton se je nevoljno mučil za mizo. V srečo je pomisla grenkobo zavest, da svojega dela, ki bi tvorilo nov rek, ne more uresničiti. Na mizi laboratorija je ležal cel kup zapiskov, komplicirane kemične doze, čudni stroji so ležali vsenaokoli, zavrženo orodje težkih in brezuspešnih poizkusov in izjalovljeni trudi.

— Overton, kaj razmišljate? — se je dvignil od druge mize Brinkley. — Kako daleč ste prišli?

posebnim dopisom, vendar se jim ni posrečila ta najpodlejša, hinavska zvijača. Radikalni in demokratski klub sta ostala v zvezi in tvorita obenem s SLS vladino večino.

Izvolitev skupščinskih odborov. Ker je nemogoče, da bi se razni zakoni, predlogi, prošnje itd. vse prebirale in pretresale javno v skupščini, se izvolijo posamezni odbori, ki stvar podrobneje pregledajo, nato pa poročajo v glavni razpravi skupščine. Večinoma se redno sprejme predlog tako, kakor ga je predložil odsek. Volitev v odsek je torej bila zelo važna. Zakonodajni odbor ima 42 udov. V njem so trije naši poslanci: dr. Hohnjec, dr. Hodžar in Sušnik. Administrativni (upravni) odsek ima 21 članov. Od SLS je v njem dr. Hodžar. Imunitetni odsek (ima naloge, da pazi na nedotakljivost poslanske pravice) ima 21 članov. SLS zastopata dr. Hodžar in Stjepan Barič. V odboru za prošnje in pritožbe, ki ima 21 članov, sta naša poslanca Ivan Jerič in Janez Brodar. Najvažnejši je finančni odbor, šteje 32 članov, kot člana sta naša poslanca Vlado Pušenjak in Franc Smodej. Poseben odbor za stanovanjski zakon. V njem sta poslanca Vesenjak in Kremžar.

Vlada dela. Kljub temu, da je sedanja vlada šele malo časa na krmilu, že pripravlja važne zakone, s katerimi hoče urediti sedaj tako zmešane razmere. Finančni minister je izdelal načrt za olajšanje preobdavljenega kmeta. Kmetijski minister je izvršil načrt za ureditev hudournikov in deročih rek, da ne bodo poplavljele. Sodni minister je pripravil zakon o uradnikih in odvetnikih, prosvetni minister o šolstvu, socijalni minister urejuje stanovanjsko vprašanje, ki je v mestih izredno pereče. Vlada dela, opozicija pa vpije in laže.

V radikalnem klubu je kakih deset nezadovoljnejšev, ki se tudi niso udeležili volitev v odseke. Med 100 poslanci se že najde kaka razprtija, a jih Vukičević še vedno trdno vkup drži.

V demokratskem klubu je drugače. Tu se bijeta dva za vodstvo kluba in cele stranke in sicer Davidovič in Marinkovič. Davidovič je dobričina, ali postaral se je in ne presodi sedanjega položaja. Malo mu pa ugaja, ko se mu opozicija tako priklanja. Demokratski klub mu noče napraviti sramote, vedno znova mu izreka zaupnico za zaupnico, toda politiko pa pusti voditi le Marinkoviču. Tako je torej: Davidoču čast, Marinkoviču — oblast.

Vedno novi napadi v Macedoniji. Komitaši vedno znova napadajo naše postojanke v Macedoniji. Posebno so pa vzeli na muho skladišča smodnika in vojašnice. Naša vojska vse te napade odločno odbija. Ubitih je že veliko število komitašev, vendar prihajajo vedno nove tolpe preko meje. Začeli so po ruskem vzorcu, da pošiljajo trojke, to je po tri skupaj. Ne vzbujajo suma, pa vendar že lahko napravijo škodo. V Macedoniji je kakor obsedno stanje.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Krvna osveta v Albaniji. Ne le med priprostim ljudstvom, tudi v ostalih krogih Albanije še velja krvna osveta. Sorodniki ustreljenega Čena bega hočejo izvršiti krvno osveto nad sedanjim gospodarjem Beg Zogujem. Ta se tega zelo boji. V Severni Albaniji so nemiri. Beg Zogu je poslal tja svojo vojsko z italijanskimi oficirji. V svet pa spravlja vesti, da je rajnega ljubil kot brata in da se je sprl z Italijo. Laž je danes najhujše orožje meddržavne politike.

Boj za prestol na Rumunskem se vrši v vsej divjosti in je res nevarnost državne revolucije. Brata Bratianu sta se polastila vse oblasti in zvesto držita za proglašene prestolonaslednika Mihaela, ki je šele sedem let star in ima zato gerentski soveto. Prejšnji prestolonaslednik Karl, ki se je že odpovedal prestolu, je to preklical in hoče on namesto svojega sina biti vladar. Njegova mati kraljica Marija je že odšla iz Rumunije. Njegovi zaupniki pa morajo — v ječe. Ker Rusija vedno čaka na ugoden trenutek, da si osvoji Besarabijo nazaj, je Rumunija v obsednem stanju. Vojska je na vse pripravljena. Je pa lahko kako razočaranje naenkrat, ker ima Karl zelo veliko svojih pristašev.

— Računi so točni, teoretično je gotova ona važna iznajdba, praktična izpeljava pa stoji pred nepremagljivimi ovirami ...

— Le pogum! — se je smejal stari znanstvenik.

— Plin! Kdo bi verjel, da se ta plinasti nič izpremeni v tako nepremagljivo moč, ravno vsled svojega ničnostnega bistva!

— Kako ničnostni! V neskončnost prodirajoče molekule tvorijo izpremenljivo zakonitost — se je zamislil profesor Brinkley. — Ko da živi v njih ona eksplozivna sila, ona gigantska eksplozivna moč, ki je v nedoumni napetosti v zračnih daljavah razgnala star kaos ...

Overton se je zagledal pred se.

— Lažje je od zraka in težje od vsega! Ne more ga premagati človeška misel, ki je obsegla zvezdno vesoljstvo Mlečnih poti ...

— ... in nova čuda mikroskopa: orjaško povečani svet nevidnih malčkov — je nadaljeval Brinkley. — Prijatelj Overton, misel treba povečati! Ker tu je malo mnogo večje, ko veliko ...

Sklonil je sivo glavo in se zamislil. V sanjavih žarkih zahajajočega solca je bil ko kak star svetnik ...

— Kdo bi mislil — je tožil Overton dalje — da je ta mali nič tako mogočen, tako žilav in neubogljiv, tako neukrotljiv! Malo je v resnici mnogo večje, ko veliko. G. profesor, kaj mislite, ali se mi posreči ukrotiti revolucionarno plinsko molekulo?

Brinkley ga je bodrilno gledal.

— Vkujte jo v verige, ujamite jo, zaprite jo v ječo, naravnajte jo in jo prisilite, da izstopi iz stare zakonitosti in da živi po vaši volji. Ker plinske molekule živijo! Imajo preteklost, sedanost, bodočnost. Preteklost sega do zibel ustvarjenja, sedanost meji v življenje vesolja, bodočnost pa se skriva v nepoznanih formulah nevidnih izprememb. Ali verujete to?

— Verujem ... In tudi verujem, da ima molekula zavest, veliko in strahotno zavest. Kak umetnik je bil, ki jo je iz diha in kovine: iz vibracij tresljajev ustvaril vesoljno življenje!

— In vi sedaj hočete prekrizati račune tega velikega Umetnika! — se je smejal Brinkley. — Glej, glej ...

Overton se je za trenutek zmedel.

Krvave italijanske roke. Preiskava, kdo je v zvezi z umorom poslanika Čena bega, je dognala, da je Italija naročila in podpirala način ter tudi plačala umor. In to vse zaradi tega, ker je bil Čena beg za to, da naj Albanija živi v miru z Jugoslavijo in naj ne služi Italiji za njeno vsiljivost na Balkanu. — Slovence v Italiji oblast izredno preganja in zatira. Ne smejo po trije skupaj stati. Na njivi, pri delu se snidejo, da se razgovorijo, na potu v cerkev jih zasledujejo, duhovnike Slovence preganjajo. In kjer teh ni več, tam narod — obupuje. Slovenske liste so že skoraj vse zatrli, našim listom ne puste v Italijo.

Zarote na Španskem se kar vrstijo. Komaj tiran Primo de Rivera eno potlači, je že druga tu. Kdo ve, kako dolgo bo zdržal.

Nemčija se je že precej opomogla. Po svetovni vojni je bila Nemčija najbolj prizadeta. Toda z železno voljo se je že precej izkopala iz revščine, v katero jo je pahnila vojna. Težko delo, ki so ga izvršili vsi od delavca do ministra, — pravo stradanje v vsem, jim je pripomoglo do tega, da danes že računajo z dobičkom svojega gospodarstva, kar se tiče uvoza in izvoza.

Angleži se boje Rusije. Že dve leti se bije nekrvavi boj med Angleško in Rusijo. Pravzaprav moramo reči, da Anglija do zdaj še ni imela prav sreče v tem oziru. Niti svoje ožje prijateljice Francije ni pripravila do tega, da bi ostala v sporu z Rusijo. Druge države pa so bile v tem še manj pripravljene ustreči. So sicer takorekoč na strani Anglije, vendar je bilo treba, da je angleška vlada zopet začela Evropo opozarjati na Rusijo in na nevarnost, ki preti Evropi od Rusije.

Zbor narodnih manjšin v Sofiji je dokazal, da malo pomaga, če se mali pogajajo, ako veliki tega nočejo. Eno dobro je pa ta zbor imel: Na mizi pred vsakim delegatom je ležala knjiga, spisana v francoskem jeziku, kako hudo je našim bratom v Italiji. Ta knjiga je bila prava senzacija, ker so Italijani skušali preprečiti vsako besedo v tem oziru

Kaj je novega?

Veselite pri Mariji Snežni. Ko se je prevzvišeni nadpastir po sv. birmi poslavljaj od neke župnije, pa mu je samo en zvonček pel srečno pot, je izrazil željo, naj se nabavijo novi zvonovi. Te besede snežniškemu kaplanu miso dale miru. Sv. birma je bila napovedana za začetek meseca septembra. Na vsak način je hotel, da bi bilo pri Novi cerkvi drugače. Čeravno se mu je oporekalo s slabimi časi, je vendar zbral odbor za zvonove. Načelnik je bil gospod župan Ploj, čvrsto so mu stali ob strani g. oskrbnik Mali, Rajšp in Perko. Največ dela pa je seveda doletelo č. g. kaplana. Hodil je po župniji in še dalje, cele dneve in še po noči, dostikrat žejen in lačen, skrovo vedno moker od dežja ali od znoja. Povsod je potrkal, tukaj gladil tako dolgo, da je koža odstopila, tamkaj vrtal tako dolgo, da je prišel do živga in prejel kak dar. In spravil je toliko vkup, da so se mogli zvonovi naročiti pred sv. birmo in če ne bi bilo zaprek pri zvonarni, bi prevzvišenega gospoda škofa pozdravili že novi zvonovi. — Z velikimi slovesnostmi, katere je zopet vodil g. kaplan, so zvonove iz Maribora prepeljali dne 22. oktobra k Mariji Snežni. Milostljivi knez in škof je obljubil, da pride na blagoslovitev. Ali v soboto je bril tako nezdrav veter, da bi bilo zelo nevarno za 70letnega škofa in je poslal mil. g. prelata in stolnega dekana, katerega so sprejeli Snežničani z veliko radostjo kot škofovega odposlanca. V nedeljo je gospod prelat pred velikansko množico ljudstva blagoslovil zvonove, potem pa povabil ljudstvo k pridigi in sv. maši. Pri pridigi je z ljubeznivimi besedami hvalil našo župnijo in njo vabil k bogoljubnemu življenju. Po večernicah, katere je g. prelat opravil, je zapel »Te Deum« v zahvalo, da so zvonovi srečno na svojem mestu in da se ni zgodila pri vsem delu nikaka nesreča. Zvonove je vlila livarna pri Sv. Vidu nad Ljubljano,

— Kako bi prekrizal? — je odvrnil zmagoslavno. — Saj molekula ostane, samo moji volji se ukloni. To ne bi prevrnilo svetovnega reda, le reguliralo bi ga, ne bi ga skvarilo, temveč spopolnilo ...

— Dragi sinko, — je kimal starec, — misel, ki vrta v vaši glavi, ni vaša ...

— Marveč čigava?

— Misel onega velikega Umetnika ...

— Naj bo — se je vmešal v borbo Overton. — Toda ta veliki Umetnik hoče morda ravno potem mene zboljšati svoje remekdelo. Naj bo! Misel, da bi uklonil razteznost, naj bo misel Stvaritelja sveta. A veste, kaj povem, gospod profesor? Telo stvarnika narave je neskončna materija in duša je titranje, žarek, misel, ki nese v mrtvo materijo življenje. To je Bog! In jaz sem morda misleč in plamenč odlolek božjega razuma ...

Brinkley je osupnil nad njegovo besedo.

— Trd govor, — je rekel mirno. — Recimo, da je resničen. Toda povejte, kdo je ustvaril materijo?

— Sama od sebe je ...

— Omne vivum e vivo = vse živo je iz živega. Omnis celuloza e celuloza = vsaka stanica je iz stanice. Kdo je ustvaril prvo štanico?

— Nastala je potom medsebojnega vpliva anorganskih snovi ...

— In kdo je ustvaril neorganske snovi? — se je smejal prizanesljivo profesor. — Vidite, mladi prijatelj, jaz sem bil svojčas ravnotak, potem pa sem polagoma prišel na to, da sto obrazcev sem, sto obrazcev tje, Boga ne bom iskal, ker ga itak vidim ...

Overton se ni hotel prepirati.

— Tudi jaz ga vidim ...

— V čem ga vidite? — je zapičil v njega stroge oči.

— V Alicinem smehu ... — se je uslužno priklonil.

— V njeni duši je tudi navzoč, — se je očetovsko nasmehlil.

— Da bi že le napočil dan zaroke.

— Pride. Do tistega časa pa moramo delati. Overton, glejte, neko slutnjo imam. Včasih se kar bojim ...

Dalje sledi.

imajo krasni, mogočen in veličasten glas in delajo vso čast svojemu mojstru.

Mariborski oblastni odbor je prevzel doslej bolnici v Celju in v Murski Soboti. Ta teden se bo vršil prevzem bolnic v Čakovcu, Mariboru in Slovenjgradu.

60letnica znane mariborske trvdke. Zadnje soboto je minulo 60 let, odkar obstaja v Mariboru in daleč na okrog po Sloveniji znana manufakturna trgovina Martin Gajšek, naslednik Krajca. V soboto, dne 29. oktobra 1861 je otvoril mladi trgovec Krajec v hiši tik ob starem dravskem mostu svojo trgovino in izkupil kot prvi dan 87 goldinarjev. Njegov prvi uslužbenec in trgovski pomočnik je bil še danes v Zagrebu živeči g. Pušenjak, ki je dosegel lepo starost 84 let. Marljivi ter podjetni Krajec je imel srečo pri podjetju, katero je začelo z leti rasti, se razvijati ter cveteti. Pred 38 leti je vstopil h Krajcu v trgovino njegov nečak in sedajni lastnik g. Martin Gajšek. Ko je bil dograjen novi most preko Drave, se je preselila Kranjcova trgovina v poslopje Velike kavarne, kjer se veseli danes najboljšega obstoja. Po smrti blagega Kranjca je prevzel dobro upeljano trgovino njegov nečak g. Martin Gajšek, ki je znan kot eden najbolj sposobnih ter solidnih trgovcev. G. Gajšek, ki je zvest naša pristaša in naročnik krščanskega časopisa, častita iskreno 60letni jubilej »Slovenski Gospodar« in mu želi, da bi vzorno podjetje tudi pod imenom Martin Gajšek obhajalo 60letnico in še več!

Odkritje spomenika v Dravogradu. V nedeljo, dne 30. oktobra, se je vršilo v Dravogradu na pokopališču slovensko odkritje in blagoslovitev spomenika 20 slovenskim žrtvam, ki so dale kmalu po prevratu svoje mladostno življenje za osvoboditev Koroške. Te pomenljive slavnosti so se udeležile ljudske množice, zastopniki civilnih ter vojaških oblasti in razne narodne organizacije iz Maribora in obmejnih krajev. Zastopniki oblasti so govorili in položile na grob vence. Slovesnosti sta se udeležila z ganljivimi nagovori g. veliki župan dr. Franc Schaubach in predsednik oblasnega odbora g. dr. Josip Leskovar. Blagoslovitev je izvršil dravogradski prošt vlč. g. Serajnik, ki ima na postavitvi spomenika največ zaslug. Lepo je bila zastopana pri blagoslovlitvi domača občina in dravogradska požarna barmba. Udeležila se je slovesnosti tudi mati poručnika Urha Maliča, ki je med 20 žrtvami. Mater junaka, ki je prišla iz Ziljske doline, sta obiskala g. veliki župan in mariborski general Spašič. Odkritje spomenika bo ostalo obmejnemu prebivalstvu v globokem spominu.

Vojni tovariši! Kot sklepajo na Brezjah, kličemo naše delegate in zaupnike za 1. nedeljo decembra ali 4. decembra v Ljubljano. Kdorkoli se zanima za Zvezo in njeno delo, kdorkoli rabi tozadevnih pojasnil, naj pride. Ob 8. uri prisostvujemo vojaški maši v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem pa vsi v lepi novi salon tovariša Rozmana na Sv. Petra cesti št. 85. Tam resni referati, pojasnila, stvarna debata. Med drugim pogovor o naši samopomoči, o stanju pohabljenih tovarišev, o koncentraciji vojnih žrtev in prenosu ostankov vojnih tovarišev v skupno grobnico itd. Kosilo istotam, nato prosti razgovori in prijateljska zabava. Ob 2. uri nadaljevanje presojanja naših zadev. Vsi kraji Slovenije, kjer so naše podružnice, ali pa kjer so se postavili ali nameravajo postaviti spomeniki, naj pošljejo 1—2 moža k sestanku. Dostop sicer prost vsem bivšim vojakom iz svetovne vojne. Odbor računa, da pride dne 1. decembra v Ljubljano najmanj 100 zastopnikov od vseh psov. Tovariši, javite že sedaj pismeno udeležbo na tajništvo ZSV, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5. — Glavni odbor ZSV.

Požar. V Slivnici je na Vseh svetih dan pogorel posestnik Leber. Požar je nastal popoldan, ko so bili vsi domači na pokopališču. Še predno so dosele požarne brambe na pomoč, je zgorela hiša in gospodarsko poslopje do tal. Škoda je zelo velika, dočim je zavarovalnina razmeroma nizka.

Shod SLS pri Sv. Križu pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. po rani sv. maši. Govori oblastni poslanec okraja g. Hrastelj iz Maribora.

Naša društva.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Ni lepa navada, prisluškovati kaj drugi ljudje med seboj govorijo. Pa če že slučaj tako nanesse, menda mi nobeden ne bo vzel za zlo, če povem, kaj sme slišal pred kratkim od dveh fantov. Kdo sta bila, vam rad ne povem, pa da ne boste ugibali, vam povem: bila sta zopet Miha in Tine. — Tine: No, Miha, ali bo kaj? — Miha: Kaj bi naj bilo? — Tine: Ne delaj se tako nevednega. Ali ne veš, kaj si rekel zadnjič? Kaj bo z vašo igro »Mlinar in njegova hči«? — Miha: Ja veš, igra je zelo težka, treba je mnogo truda, predno je zrela za igranje. Zato smo jo sklenili preložiti na 20. novembra. — Tine: Na 20. novembra? Joj, pa na tako dolgi termin ste jo odložili? — Miha: Veš, ne gre tako naglo. Boljše, da še malo počakamo. Čim boljše se bomo naučili, tem bolje jo bomo podali. Nobeno oko ne bo ostalo suho ob pogledu na pridnega Konrada in na pošteno Marico. Igra ima polno pretresljivih prizorov, ki se morajo vsakemu vtisniti globoko v srce. — Tine: Komaj že čakam, da bi videl to igro! — Miha: Le potrpi! Pridno poagitaraj med svojimi znanci in znankami, da bo naša dvorana polna do zadnjega kotička. Ali boš? — Tine: Bom. Pa kaj še hočem reči? Kaj pa imate Orli vse v načrtu za bodoče leto? — Miha: Vse polno. Poln koš načrtov, kakor naš Franc poln koš zemelj, kadar jih nese k Sv. Trojici. Prvo je seveda redna članska telovadba in pa fantovski sestanki. Ko bi le bilo več fantov, ki bi pristopili v naš orlovski krog. Toliko zanimive stvari, toliko aktualnih vprašanj, ki so predvsem in nalašč za naše fante. Pa če pogledam okrog, kako malo je smisla za izobraževalno delo. — Tine: Saj res. Ko bi bilo med fanti več vneme za dobro stvar, bi ne bilo tako žalostnih prizorov, kakor zadnjič v nedeljo. — Miha: Ne govori mi o tem! Fant, ki ima seboj k maši mesto rožnega venca verigo, mesto molitvenika nož in pištolo, ni fant, ampak falot, ki ne zasluži poštene besede od poštene fanta. Prijatelj, rečem ti: Ne držimo križem rok, ampak pojdemo od fanta do fanta ter agitiramo z besedo in vzgledom za naše organizacije, za Orla, za Mladeniško zvezo. In čim več organiziranih fantov nas bo, tem boljše za nas in za župnijo. — Tine: Tu je roka. Storil bom vse, kar je v moji moči. Mnogo uspeha pri pripravi za igro: »Mlinar in njegova hči«! Pa zopet na svidenje!

Popravek. Gospod Golec, novinar v Mariboru. Urednik »Slovenskega Gospodarja«, Koroška cesta 5. Periodični list »Slovenski Gospodar«, kojega urednik ste Vi, obelodanil je v svoji številki 34 z dne 25. 8. 1927 na strani 3 v tretjem stolpcu pod napisom »Lenarški advokat in kandidat Samostojne demokratske stranke dr. Milan Gorišek« članek, ki vsebuje med drugim nastopne stavke, katere prosim, da popravite v smislu čl. 36 in sledečih zakonov o tisku: »Znana autodružba je bila od carinskih oblasti obsojena na več 100.000 Din denarne kazni, ker so na čuden način spravljali čez mejo bencin za auto, dasiravno imajo do takega bencina pravico samo obrtniki in kmetje za svoje stroje, od katerega ni plačala državi ne carine in drugih dajatev ni uporabila za auto, ki prevažala ljudi, ampak je ta bencin naprej prodala. Ker je g. dr. Milan Gorišek eden glavnih poslovodij auto-družbe, se čuti užaljenega, ker sem upravičeno trdil, da so gospodje demokrate skušali oškodovati državno kaso za težke tisočake.« — Res je, da je autodružba bila kaznovana na 255.000 Din, ni pa res, da bi ona bila kaznovana radi tega, kakor to navaja članek. Inženier Brenc od trvdke »Mare« izposloval je leta 1922 od »Generalne direkcije carine« za autodružbo dovoljenje za uvoz davka prostega bencina, ta mož pa je brez vednosti autodružbe ta bencin kupil na svoj račun, ga uvozil na ime družbe davka prosto in ga takoj na svoj račun prodal drugim strankam, med tem ko je autodružba celi čas vozila z obdačenim bencinom. Autodružba je bila kaznovana le radi tega, ker jo je napravila carinarna odgovorno za poslovanje imenovanega gospoda in je bila vsled tega dvakrat kaznovana, ker je na eni strani imela drag bencin in bi naj imela na drugi strani še kazni. Prosim, da obelodanite ta popravek na zakoniti način. Z odličnim spoštovanjem: dr. Gorišek Milan.

Poroka. Dne 26. oktobra sta bila poročena v Selnici ob Dravi g. Anton Černko, posestnik v Limbušu, z Urško Hlade, hčerko veleposestnika g. Jerneja Hlade na Slemenu nad Selnico. Starešina za nevesto je bil g. Maks Lambrecht, veleposestnik na Kumenu, za ženina pa g. Ivan Dolinšek, kavarinar v Rušah. Novoporočenemu paru želimo obilno srečo!

Smrt našega zavednega pristaša in zavednega Slovenca. V Slov. Bistrici je umrl zaveden Slovenec, naš trden pristaša ter naročnik krščanskega časopisa g. Hinko Gril. Kot naroden Slovenec je trpel svoj čas od strani nemških tarjev preganjanje. Blagopokojni je bil obče priljubljen in spoštovan v Slov. Bistrici in daleč naokrog. Ostani mu ohranjen hvalažen in časten spomin, rodbini naše sožalje!

Ne šikanirajte vinogradnikov! Iz gornjeradgonskega okraja prejemo redne pritožbe, da nekateri finančni organi zahtevajo od vinogradnikov prijavo vina. Na te pritožbe so poslanci okraja ponovno posredovali pri oblasteh, da te nezakonite zahteve, ki so nepotrebno šikaniranje in beganje ljudstva, prenehajo, oni pa, ki so jih povzročali, pokličejo na odgovornost. Ponovno danes povemo: Vinogradnikom ni treba prijavi vina, razven kadar ga prodajo. Finançar nima nobene pravice zahtevati od koga prijavo vina niti za finančno, niti za davčno oblast! Ako ljutomerska davčna oblast uvaža to prakso, kot se na njo izgovarja, bomo kmalu poizvedeli in tudi to uredili! — Nekateri finançarji pa so se celo izpozabili tako daleč, da so pri tem še napadali SLS in njene poslance, češ, da so ljudi slepili. Te bomo pa že odvadili tega govorjenja!

Dva požara v enem tednu! Pretoklo sredo je pogorelo poslopje v Gradiščah posestniku Kranjc Janezu. Žrtev požara so tudi tri svinje. Škoda je velika. V četrtek ob polnoči pa je izbruhnil požar v Gruškovec. Zgorela je hiša posestnika Janeza Mislovič. Škoda je velika in uboga viničarka brez vseh sredstev. Ogenj je bil od zločinske roke podtaknjen. To sta bila zdaj dva požara v enem tednu pri Sv. Barbari v Haložah.

Prošnja. Ker je odboru loterije »Martinišča« zmanjkalo srečk, ki jih je imel v zalogi, ponovno prosí vse župnij-

ske urade in druge razprodajalce, da nerazprodane srečke vrnejo, ali pa jih še razprodajo. Po žrebanju odbor teh srečk ne bo sprejemal in jih bo moral vsak plačati, kdor jih ne vrne.

Sreča vas čaka, ker pri loteriji »Martinišča«, katere žrebanje bo dne 13. novembra, lahko zadenete nov avtomobil, ali kak drug večji ali manjši dobiček. Srečke se dobijo po 5 Din v Murski Soboti pri ravateljstvu »Martinišča«. Naročite jih takoj, da ne bo prepozno!

Nesreča z vozom. V petek zvečer se je ponesrečil g. J. Zarešnik, posestnik in gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini, na poti iz Hrastnika domov. Vozili so se on, hlapec in sestrična na visoko s slamo naloženem vozu. V tem se je prevrnil voz s konji vred v strugo Reke (malo pod gostilno pri Vrbanu). Gospodar je obležal mrtev s prebito lobanjo, sestrična je dobila lahne poškodbe, hlapec je ostal nepoškodovan.

Avtomobilna zveza Brežice—Novomesto. Ker se s 1. novembrom spremeni voznik red na progi Ljubljana—Novomesto, bo od tega dne imel poštini avtomobil iz Novega mesta v Brežice zvezo od vlaka št. 1015, ki odhaja iz Ljubljane ob 10.50 in prihaja v Novomesto ob 13.24.

Smrten skok 77letne starke iz II. nadstropja. V četrtek je izvršila v Zagrebu samoumor 77letna Slovenka Marija Obajdinova, rojena v Vipavi in pristojna v Jezerane pri Brinjah. Obajdinova se je pognala skozi okno II. nadstropja ustanovne bolnice na ulico in obležala na mestu mrtva. Obajdinova je bila po poklicu perica in je bila pred tednom dni prepeljana iz bolnice na Reki kot naša državljanka v zagrebško bolnico. Iz njenih besed pred samoumorom je sklepati, da si je vzela življenje radi težke bolezni.

Dve smrtni obsodbi v Tuzli. Te dni se je vršila v Tuzli sodna razprava proti Milošu Mimiču, Savi Markoviču in Jovi Milovanoviču, ki so bili obtoženi, da so umorili Stojana Miloševića. Milovanovič je bil oproščen. Mimič in Markovič sta pa bila obsojena na smrt na vešalih. Oba sta obsodbo sprejela čisto hladnokrvno. Markovič se je poleg tega še glasno smejal.

Brata svoje ljubimke ustrelil. Kmečki fant Stanko Stanešič iz Bosanskega Šamca je hotel obiskati pred nekaj dnevi svojo sestro Stevo Petrovič, poročeno v Dolnji Slatini. Ko je stopil v hišo, je našel svojo sestro vinjeno v družbi njenega ljubimca. Ker je radi tega Stanešič trdo prijel svojo sestro, se je vnel med njim in Stevinim ljubimcem hud prepri, ki se je končal s tem, da je ljubimec potegnil iz žepa revolver in s strelom težko ranil Stanešiča. Prepeljan je bil v bolnico, vendar ni upanja, da bi okrevaj.

Ljudska samopomoč v Mariboru, podporno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje isto z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno človekoljubnost tega društva se opozarja vse slavno občinstvo Slovenije, da še imajo vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe priliko pristopiti k temu prekoristnemu društvu ne prekliceno samo še do konca tega leta. Od novega leta naprej se bodo sprejemale samo vse zdrave osebe do nedo- vršenega 50. leta starosti. Komur je torej le količjak ležee na oskrbi svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne tiskovine iz društvene pisarne »Ljudske samopomoči« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

Pri arteriosklerozi mozga in srca se doseže brez truda z uporabljanjem prirodne Franc Jožefove grenčice izpraznjenje želodca. — Specialisti za notranje bolezni potrjujejo zelo dobre uspehe Franc Jožefove grenčice tudi pri napol otrpilih ljudeh. — Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Sisačka rokodelska tovarna tamburice izdeluje najcenejše in najboljše tamburice po najnižji dnevni ceni. IVAN BELČIČ, SISAČ. (Zahtevajte ilustrovani cenik franko.) 1448

vsak kotiček ob poti vsaj od enega prav kričavega berača. V zadnjih letih svetovne vojne je bila svetogorska božjapot naravnost oblegana od vseh onih, ki so prosili Kraljico miru za svoje po bojnih poljanah.

Leta 1917 sem pomagal za Malo Gospojnico na Sv. Gorah, ki so zgledale kot mravljišče toliko tisočev nebeske tolažbe potrebnih. Prosjakov je bilo na stotine in upili so v usmiljene romarje, da je človeka kar pretreslo. Občo pozornost vseh romarjev je vzbujal slepi invalid. Pri stari košati lipi na ravnicah pod hišo za duhovščino je imel stojnico. Ponujal je krtače iz sirkovine in tudi finejše za obleko. Rodom je bil Hrvat-Zagorec, velike postave, črno kodrastih las, le mesto oči sta upili po usmiljenju dve v vojni izpraznjeni jamici, iz katerih so polzele solze po mladeniškem licu. . . . Hrvata invalida je gledalo vse, ker je vlekel za lok po goslinih strunah in pel v mehko neprisljlenem, lahmem tenorju. Pesem je vsebovala njegovo neizmerno — nezakrivljeno telesno ter srčno bol. Kot sin uboge, stare zagorske majke je moral v boje po galiških planotah takoj začetkom vojne. Doma v borni kočici je zapustil ljubo majko, in sosedovo Veroniko, ki mu je bila vse na svetu.

Vrnil se je iz krajev nepopisnega gorja ter smrti brez ognja oči. Kot popolen slepec je otel le še majkino ljubezen, ker Veronika se sramuje berača — živega mrliča.

Milo pretresljivi jok strun je spremljal to pesem telesne ter srčne boli. Vsi, ki so jo slišali, so si otirali solze, ko je bila pri kraju. Ko je izpel, je sedel, mati je ponujala brez svita oči izgotovljene krtače. Večina od teh, ki so slišali v plašč pesmi ter strune zavito usodo mladega invalida, so kupili, da, preplačali ponujani izdelek. Ko je odšla ena gruča od invalidove stojnice, jo je obstopila druga. Slepi Zagorec je zopet vstal, privil gosli k sebi in iz grla mu je izihela pesem o majkini ljubezni, ki je na svetu edino prava in trajna za slučaj največje nesreče.

Dobro je prodajal ta invalid svoje blago, ker ni upil ter jadikoval kot drugi berači, le božal je usmiljena srca s pesmijo ob spremstvu jokajoče strune in obe sta oznanjali telesno in duševno beraštvo še mladostno krepkega invalida.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 6. t. m., ob treh popoldan, priredi pri Sv. Barbari v Haložah v dvorani gospe Reijher Slovensko katoliško izobraževalno društvo dve šaloigri: »Dve teti« in »Čarodejna brivnica« s prosto zabavo in sodelovanjem godbe. Prijatelje društva prav uljudno vabi — odbor.

Ljutomer. Ljutomerski Orel vprizori dne 13. in dne 20. t. m. krasno žaloigro »Požigalka«. Začetek ob pol štirih popoldne. Prijatelji, pridite od blizu in daleč! Na svidenje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Proslava 15letnice »Slovenske dvorane« in Kat. prosvetnega društva Sv. Križ pri Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 6. novembra popoldne. Domače društvo vprizori v ta namen Finžgarjevo igro »Naša kri.« Domačini in sosedje, udeležite se te proslave v obilnem številu na urico veselja, ki vam jo pripravi ta dan ponkovska mladina!

Ponikva ob južni žel. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. novembra, in ponovi v nedeljo, dne 13. novembra ob treh popoldne dve burki: Štoka, Anarhist in Kržič. Pri gospi. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu na urico veselja, ki vam jo pripravi ta dan ponkovska mladina!

Griže. Društvo Orel priredi v nedeljo, dne 6. t. m., ob pol štirih popoldne v prostorih g. Novaka naraščajsko akademijo s prav zanimivim spredom. Sodeluje tamburaški zbor. Posebno pozornost vzbuja to, da se bodo pri prodaji vstopnic delile tudi srečke za orlovski stadion. Kdor bo kupil vstopnico, dobi srečko brezplačno. Torej v nedeljo vsi na svidenje! Bog živi!

Januš Golec:

Prava struna in ljubezen do matere.

Sv. Gore nad Sv. Petrom so znana, starodavna in vsako leto dobro obiskana božja pot. Za Malo Gospojnico se zbere na tem božjepotnem hribu na tisoče in tisoče slovenskega ter hrvaškega naroda. Kjer so romarji, tjakaj se zatekajo tudi berači. Sv. Gore so kajpada pravo zbiralnišče prosjakov iz Slovenije in Hrvatske. Od St. Petra do Marjine mogočne cerkve na Gori je zaseden ob času romanja

Gospodarstvo.

Sadni škodljivci po zimi.

Kakor na vseh naših kulturnih rastlinah, se žal tudi na sadnem drevju širijo vedno bolj razni škodljivci in razne bolezni. Spomladi drevje lepo cvete, ali cvetoder le prepo-gosto uniči vse naše nade na dobro sadno letino; pa še ono par jabolok, ki jih ipak dobimo, je vse črveno po zaslugi dru-gega največjega sadnega škodljivca, jabolčnega zavijača. Poleg teh dveh pa imamo seveda še mnogo drugih škod-ljivcev, kakor: krvava uš, listne uši, mali zimski pedic, za-vrtar itd. ter razne bolezni, kakor: rak, škrlup, gniloba itd. Pamenet sadjar ne bo stal križem rok, temveč začel bo odločno borbo proti vsem tem raznim škodljivcem in bo-leznim, da mu ne uničijo sadnega drevja, plod njegovega večletnega truda in skrbi, temveč da doseže res obilen in prvovrsten sadni pridelek.

Večina škodljivcev sadnega drevja, zlasti pa cvetoder in jabolčni zavijač, prezimuje na drevju samem v razpok-linah debela, pod staro skorjo, mahom in listjem, od koder začne spomladi svoje pogubonosno delo. Tu jih tudi najla-žje uničimo in sicer z mazanjem debela in spodnjih vej ter s škropljenjem gornjih vej z drevesnim karbolinejem. Naj-boljši čas zato je v zimskem času, ko je že vse listje odpa-dlo in drevo miruje, pa do spomladi, ko zopet ozeleni. V nobenem slučaju pa ne smemo škropiti z drevesnim kar-bolinejem mladih poganjkov spomladi in listja.

Danes najboljši drevesni karbolinej je »Drvorin«, ki je s posebno pazljivostjo sestavljen in tudi vsestransko pre-izkušen.

»Drvorin« pomešamo z vodo, na 100 litrov vode 10 kg »Drvorina«, ter s to zmesjo poškrbimo veje in namažemo deblo, in sicer prvič sredi novembra, ko je že vse listje od-padlo, ali še predno začne zmrzovati. Ako belimo sadno drevje jeseni z apnenim beležem, lahko primešamo »Drvo-rin« tudi enostavno tej mešanici, na 100 litrov beleža 10 kg »Drvorina«, seveda pa tudi vse vejčeve poškrbimo z zme-sjo »Drvorina«. Za škropljenje upotrebimo navadno vino-gradniško škropilnico, še boljša pa je škropilnica za sadje s podaljšano cevjo, ki nese res dosti visoko. Drugič nama-žemo deblo in poškrbimo vejčeve spomladi, meseca mar-ca, vsekakor preje, predno začne drevje odganjati. Ako je mila zima in ne zmrzuje, dobro je storiti to tudi enkrat v sredini zime, meseca januarja.

»Drvorin« ne samo da uniči temeljito vse škodljivce, temveč uniči tudi ves mah in lišaj, drevo se pomladi in do-bi lepo gladko skorjo. Delo z »Drvorinom« se nam lepo iz-plača, ker se tudi škodljivci le neradi naselijo zopet na dre-vo, ki je bilo mazano in škropljeno z »Drvorinom«. Pri mladem drevju je to mazanje in škropljenje potrebno tudi radi krvave uši, katero »Drvorin« docela uniči; znano pa je, da nam več pomaga uničiti eno samo krvavo uš, kakor poleti na tisoče. Tudi proti raku »Drvorin« izvrstno delu-je, treba pa je rak-rane pred mazanjem do živega izrezati.

Naši sadjarji, ki se toliko pritožujejo zoper razne škod-ljivce, zlasti cvetodera, zavijača in krvavo uš, naj se sedaj pridno poslužujejo »Drvorina«, ker je sedaj najboljši čas, da te sovražnike našega sadnega drevja do korena iztrebi-mo. Vsak sadjar, ki je enkrat poskusil »Drvorin«, je bil nad uspehom presenečen ter ga stalno uporablja. Za deset srednjih dreves je potrebno približno 5 kg »Drvorina«.

»Drvorin« izdeluje naša domača tvornica Kaštel d. d. Karlovac-Hrvatska. Tvornica, ki izdeluje razna zdravlja sploh, ima svoj poseben kmetijski oddelek s prvovrstnimi kmetijskimi in kemičnimi strokovnjaki, kjer se izdelujejo razna sredstva zoper škodljivce in bolezni naših kulturnih rastlin sploh z največjo pazljivostjo in natančnostjo; razni strokovni nasveti in navodila se dajejo brezplačno, na kar se naše kmetovalce posebno opozarja; odgovarja se v vseh jezikih.

»Drvorin« se more naročiti vsako najmanjšo količino naravnost iz tvornice, v zalogi pa ga imajo tudi nekateri tr-

govci in lekarne, pred vsem pa Kmetijska družba v Ljub-ljani in v Mariboru, ki ima stalno v zalogi sploh vsa sred-stva omenjene tvornice.

Sadjarji! Zahtevajte izrečno le »Drvorin« in se ne daj-te pregovoriti, da je kak drug drevesni karbolinej, katerih je več pod raznimi imeni, enako dober, ker edino z »Drvo-rinom« morete doseči najboljše uspehe. »Drvorin« pa izde-luje le preje omenjena tvornica.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast ima svoj občni zbor dne 12. novembra t. l. v Celju (mala dvorana Narodnega doma). Začetek ob 9. uri. Pristop imajo tovariši člani in posebej vabljeni go-stje. Vabimo na polnoštevilno udeležbo! — Odbor.

Izvoznikom krompirja! Ravnateljstvu kmetijske poiz-kusne kontrolne postaje v Mariboru je čast poročati na stavljeno vprašanje glede izvoza krompirja, da izvršuje kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru za ce-lo mariborsko oblast to službo tudi pri izvozu krompirja v inozemstvo in da se morajo izvozniki obračati na gornjo državno ustanovo, če rabijo izvozne listine. Od zavoda do-bljena potrdila niso v zvezi s potrdili, ki se morajo morda dobiti od pristojnih sreskih poglavarstev, odnosno mest-nih županstev. Vsakemu izvozniku se toplo priporoča, da stopi pravočasno osebno v stik z zavodom zaradi ostalih pojasnil.

Rečica ob Savinji. Ker je v nedeljo, dne 6. novembra sv. Lenart, se bode vršil tu v Rečici običajni živinski in kramar-ski sejem v pondeljek, dne 7. novembra. Vabite se torej kup-ci in prodajalci živine v velikem številu. — Županstvo Rečica.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 25. oktobra 1927. Prignalo se je: 12 konj, 9 bikov, 149 volov, 516 krav in 7 telet, skupaj 693 komadov. Povprečne cene za različne ži-valske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.50 do 8 Din, poldebeli voli od 6 do 7 Din, bikji za klanje od 6.75 do 7 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, ple-menske krave od 55 do 6 Din, krave za klobasarje od 3.50 do 4 Din, molzne krave od 5.50 do 6.50 Din, breje krave od 5.50 do 6.50 Din, mlada živina od 5.50 do 8.25 Din. — Prodalo se je 300 komadov, od teh v Avstrijo 51 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bi-kov, krav in telic 1 kg od 10 do 18 Din, telečje meso od 17 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 17.50 do 30 Din.

Mariborski trg dne 29. oktobra 1927. Ta trg je bil iz-redno dobro založen in obiskan. Promet je bil tako velik, da so okoli 10. ure nastale tuintam gnječje in izkazalo se je, da je prostor za tržne dneve mnogo premajhen in običi-na bo morala kaj kmalu nekaj ukreniti, da se bo ljudstvo na Glavnem trgu lažje gibalo. — Slaninarjev je bilo 62, ki so pripeljali 155 zaklanih svinj, katere so prodajali po 17 do 30 Din za 1 kg na drobno in po 15 do 17.50 Din za 1 kg na debelo. Domači mesarji so prodajali: govedino po 8 do 15 Din, teletino po 15 do 20 Din, svinjino po 20 do 22 Din, ovčje meso po 8 do 10 Din za 1 kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 1000 komadov, med temi je bi-lo radi približajočih se božičnih praznikov okoli 120 ko-madov. Cene so bile piščancem 15 do 30 Din, kokošem 35 do 50 Din, racam 30 do 45 Din, gosem 50 do 100 Din, pu-ranom 60 do 120 Din komad, domačim zajcem 10 do 35 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, venci, cvetlice: Krompirja in druge zelenjave je bilo 31 vozov na trgu. Cene so bile krompirju 1 do 2 Din, čebuli 2 do 3 Din, česnu 10 do 16 Din, kislemu zelju 4 Din, kisli repi 2 Din, paradižnikom 2 do 4 Din, hrenu 8 Din, zeleni papriki 8 do 10 Din za 1 kg, solati 1 do 3 Din, buči 1 do 3 Din, karfiolu 3 do 12 Din, kumarcam 2 do 3 Din, ohrovu 1.50 do 2 Din, glavni solati 1 do 4 Din, zeljnatim glavam 1 do 4 Din za za komad, gobam 1 do 4 Din, fižola v stročju 1 do 2 Din, motovilcu 1 Din, špinaci 1 Din za komad, mleku 2.50 do 3 Din, smetani 12 do 14 Din, bučnemu olju 20 do 24 Din, oljčnemu olju 22 do 26 Din liter, medu 20 do 35 Din 1 kg,

nja tolažba materina ljubezen, pesem in struna, se usmili vsakemu. Po celem Zagorju so govorili: Boste videli, Mi-hajlu se bo godilo še dobro, ker spoštuje četrto božjo za-poved!

Pred več nego enim letom sta se vračala krtičarja bolj proti večeru nekod iz štajerskega sejma proti domu. Nista šla na veliki most, ampak po bližnji poti preko mojega je-za, katerega smo tedaj popravljali in betonirali. Stara je šla naprej in peljala sina za palico. Nam se ni zdelo ta pot nevarna, ker sta prekoračila jez že bogzna kolikokrat ob nizkem stanju vode. Tisti dan je bil vrh jeza razkopen ra-di popravila, majka je zašla pri pažnji na slepega sina v luknjo z nogo, omahnila in padla preko jeza kake 4 m globoko med pečovje. Obležala je pri priči mrtva.

Smrtna nesreča nad vse ljubljene matere, ki je bila slepcu edina življenska palica in kažipot, je natirala siro-maka malodane v obup. Ako bi ne bil imel tedaj Mihajlo strune, bi bil šel za materjo v — smrt! Lep je bil pogreb stare Brajdičke in od boleti trepetajoči slepi Mihajlo jej je zaigral tako nagrobno, da je tulila od sočutja cela na mirodvoru zbrana tuhlječka fara. Od materinega pogreba do danes še ni šel slepec mimo tega jeza in ne mimo po-kopališča v Tuhlju, ne da bi zapel ter zaigral pokojni ma-teri v pozdrav ter slovo!

Na Vseh svetnikov zvečer kmalu po majkini nesreči smo bili vsi Tuheljčani ob grobeh rajnih. Sveč je gorelo primeroma malo, ker jih je pobrala vojska. Pritipal je do majkinega groba med zadnjimi slepi Mihajlo. Prižgal je tri sveče in zapel ter potožil vsem zbranim na strunah te-daj čisto novo pesem, katero ste slišali pravkar. Tako gan-ljivega počesčenja grobov še nismo doživeli, kakor je bilo ono, ki je pripomoglo pevcu ter goslarju do gospoda.

Slepec je tožil iz grla ter strune, mirodvor je ihtel — pred vhom se je ustavil avtomobil, iz katerega je izsto-pila gospoda. Došli so postali ter poslušali, dokler ni bila izpeta pesem in ni razpihal lahen vetrič zadnjih zvokov jo-kajoče strune po materinem grobu. Razšli smo se v noč. Zadnji je ostavil kraj miru Mihajlo. Pri izstopu iz po-kopališča mu je stisnil roko sin grofa Draškoviča, ki se je peljal skozi Tuhelj, slišal pesem ter gosli in počakal na konec. Ogleдал si je gosli od vseh strani. Povabil invalida v krčmo k luči in gospoda je doznala, da je godalo zelo

jajcam 1.50 do 2 Din, sadju: jabolkam 4 do 7 Din, hruš-kam 5 do 6 Din, suhim češpljam 10 do 12.50 Din 1 kg. Na-grobnih vencev in cvetlic je bilo radi bližajočih se Vseh svetnikov v veliki obili na trgu. Cene so bile po 50 para do 6 Din in z lonci vred po 10 do 50 Din za cvetlice in rože, za naravne vence pa 5 do 30 Din, za umetne vence po 100 do 200 Din komad. Promet je bil velik. — Lončena in lesena roba se je prodajala po navadi in sicer po 1 do 100 Din ko-mad, koruzna slama pa po 30 Din vreča. — Seno in slama: Kmetje so pripeljali v sredo, dne 26. oktobra 19 vozov se-na, 3 vozove slame, v soboto, dne 29. oktobra pa 16 vozov sena in 6 slame na trg. Cene so bile senu 50 do 82.50 Din, slami pa 35 do 45 Din za 100 kg. Slama se je tudi proda-jala po 1.75 Din za škop.

Pisma iz domačih krajev.

Pobrežje pri Mariboru. (Pogrebno društvo za Pobre-žje in okolico.) Vplačevanje in vpisovanje v novo se snuje-če Pogrebno društvo na Pobrežju se vrši vsako 1. nedeljo v mesecu od 9. do 12. ure dopoldne v občinski pisarni, Ce-sta na Brezje 16. Člani se ne sprejemajo samo iz Pobrežja, ampak tudi iz Tezna, Zrkove, Brezja in Dogoš. Vpisnina je 10 Din za osebo, mesečina 3 Din za osebo. Posmrtnina 1500 Din. Do novega leta se sprejemajo zdrave osebe obo-jega spola do 60. leta, po novem letu pa samo do 40. leta starosti. Član mora biti 6 mesecev pri društvu, da stopi v polno pravico. Društvo ima že dosedaj čez 300 članov, ki so vplačali vpisnino in mesečnine do novega leta. Obstoj društva je torej več kakor zasiguran. Priporoča se poseb-no obrtniškemu, delavskemu in malokmetijskemu stanu! Društvo je popolnoma nadstrankarsko.

Marija Snežna. V Zgornji Velki je umrla dne 25. okt. Roza Toplak, rojena Grofič, posestnica na Zgornji Velki. Rajna je umrla po kratki in mučni bolezni ter zapušča še mladega moža in dvoje malih otročičev. Blag ji spomin, ostalim naše sožalje!

Guštanj. Umrl je v bolnišnici v Slovenjgradcu tukajš-nji občinski tajnik Jožef Šorn na ledvični bolezni. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke, najmlajši ima komaj štiri leta. Bil je prej v Trstu pri nekem slovenskem podjet-niku, pa je moral radi narodnosti zapustiti Trst. — Naš magistrat se pripravlja na zidanje, oziroma povečanje u-božne hiše; upati je, da bo prihodnje leto delo dokončano. Ne smelo pa bi se pozabiti na ceste, ki so deloma potrebne jesenskega nasipavanja. Posebno je tega potrebna cesta na Kotljo in pa Cerkvena ulica. Zadnja bo kmalu slabša, ka-kor kaka hribovska pot; nemara bodo zadostovale te vr-stice, da ne bo treba z močnimi topovi streljati. Naš župan se precej briga za občino in bi nemara tudi kaj ukrenil ra-di Cerkvene ulice, ko bi kedaj tam hodil. — Poročil se je v pondeljek ugledni kmetijski fant posestnik g. Peter Rezar z gdč. Marijo Steklovo. Ženin je član Apostolstva mož, ne-vesta je bila Marijina družbenica. Marijina družba se je po-slovila od svoje sestre v lepi pesmi, č. g. župnik je pa v krasnem nagovoru razložil zakrament sv. zakona. Bog daj obilo sreče!

Rošpah pri Mariboru. V Rošpahu pri Mariboru se je obesila na slivino vejo 60letna starka Marija Jarčič. Samorilka je bila že dalje časa nekako zmešana in je večkrat pripovedovala, da si bo končala sama sebi življenje. V sredo, dne 26. oktobra, je pasla na travniku svojo živino, in pri tej priliki si je dejala krog vratu vrv in se obesila na bližnjo češpljevo vejo. Ko jo je kmalu nato našla obe-seno njena hčerka, jo je takoj odrezala in jo skušala oži-veti. Bilo pa je že prepozno. Ni dognano, kakšne tegobe so priletlo žensko tirale v obup.

Slivnica pri Mariboru. V sredo, dne 26. oktobra, se je med Hočami in Slivnico pripetila smrtna nesreča. Ob cesti se je igralo več otrok, ki so se zabavili zlasti na ta način, da so skakali pred drvečimi avtomobili. Eden od dečkov

Kaki dve leti po srečanju s tem slepcem na Sv. Gorah sem se peljal iz Tuhlja v Zagorju nazaj proti Štajerski. Pred mostom, ki pelje preko Sotle, je v Zelenjakih na hrvatski strani znani mlin z dolgim jezom preko Sotle. Ko sem bil tik mlina, mi je pobožala uho mila pesem, ki je kap-ljala iz moškega grla ob spremstvu gosel v valove Sotle. Na sredini jeza, preko katerega se je spuščala voda le tu-intam, je sedel gospod, ki je pel sklonjenega hrbta in vle-kel počasi — a na dolgo z lokom po strunah. Zgledalo je od daleč, kakor da ga posluša nekdo pod jezom. Postal sem, nasluhnil in uganil, da se krijeta pesem in struna z onima hrvatskega invalida, ki sem ju slišal na Sv. Gorah. Pesem na jezu je bila le še mnogo tužnejša od svetogske. Oznanjala je valovom Sotle izgubo oči, ljubavi izvoljenke, materinega edino zvestega srca in tolažbe strune . . .

Mlinar v Zelenjakih, ki je obenem krčmar, je utešil mojo radovednost in mi razložil ponovno srečanje z zagor-skim invalidom nekako takole:

»Gospod z goslami Vam je Brajdičev Mihajlo. Uboga para je bil pred vojsko. Prebivala sta skupaj z materjo na bregu nad Tuhljom. Oče je gonil živino za prekupe, prešel bogzna kolikokrat celo Slavonijo ter Bosno, a je umrl mlad. Mihajlo in Brajdička sta se porivala naprej s pridnostjo rok. Sin je bil dober že kot dečko, ni silil od doma, poma-gal je doma materi, dokler ni moral k vojakom in na fron-to. Nekje v Galiciji so mu izbili Rusi obe oči. Bil je precej časa v invalidski šoli v Zagrebu, kjer so ga naučili izde-lovati vse mogoče krtiče. Kot izučenega krtičarja so ga po-slali domov materi. Pred poklicem na vojnjo je imel pošto-ne znanje z lepo Brčkovo Veroniko. Bi bil poleg lepote še priženil nekaj posesti s kravo in pomagano bi bilo njemu in materi. Ko je pa čula Veronika, da je čisto slep, se je hitro poročila z drugim in to še poprej, nego se je vrnil Mihajlo iz Zagreba. Nezvestoba brezsrčnega dekleta je si-romaka tako prevzela, da ga je majka komaj preprosila ta-ko daleč, da je začel z izdelovanjem krtič. Mati si je nalo-žila celi koš sinove robe, on gosli pod pazduho in ob ma-terini roki na sejmje in božja pota. Mihajlo je dober mu-zikant, ker mu je bil tudi oče. Strune so pripomogle največ, da sta živela mati ter sin za zagorske siromašne razmere udobno. Mlad človek, ki je izgubil oči v vojni, ki je ob de-kleta vsled nezakrivljene nesreče in mu ostanejo kot zad-

staro ter iz roke enega najbolj slavnih italijanskih izde-lovateljev. Slepec je povedal grofu, da ima gosli od umrlega očeta, ki jih je kupil za malenkost nekje v Slavoniji, ka-mor je gonil živino za druge.

Kupčija med bogatim grofovskim sinom in slepim si-romakom je bila kratka. Mihajlo je prejel lepe tisočake in druge gosli. Z izkupičkom si je pozidal novo, lepo hišo in ima že celo tovarno za izdelovanje krtič. Postal je na Vseh svetnikov zvečer iz največjega siromaka — gospon in s tem je povedano vse.

Pravil mi je večkrat sam, ko je stopical z jeza, da ga po izgubi majke najbolj boli lahkomišelnost prodaja godala, ki je znal edino na svetu prav spremljati pesem o hva-ležnosti slepega sina za materino ljubezen. Mi drugi Hr-vati ne slišimo nobene razlike med Mihajlovimi starimi in novimi goslami; to pravi on, ker je slep in taki siromaki čutijo vse drugače in bolj globoko. Mene odkrito veseli, da je slepi Brajdič gospon, a vsi smo enoglasnega mnenja, da ga je nenadno bogastvo malo zmešalo na pameti.«

Baš je končal Blažičko zadnje besede žalostne povesti, ko je nekaj pokljukalo s palico po tlaku, izza mlina pred nama je stal slepi pevec in goslar. Neizmerno tužno pre-zirljivo je nagnil glavo proti nama, uprl izpraznjeni očesni jameci v mlinarja in naju pokaral šepetajoče:

»Nor naj sem, ker pojem in goslam o trajnosti in zve-stobi ljubezni, ki jo pozna le materino srce? Eno plačilo poznam za žrtve majkine ljubavi in to je za slepca — klic ter jok — prave strune —. Še to slednje sem prodal za gro-fovski denar! Jadno mlademu slepcu, ki mora klicati spo-mine na materino srce iz valov in iz — zaprtega groba na nepravni struni!

Odgovor sva mu ostala dolžna. Sram naju je bilo. Ob-sodil je mlinar-krčmar v vojni oslepljenega sina na pono-relo plat, ker je opozarjal javnost s svojim grlom in za de-nar zamenjeno struno na največjo izgubo na svetu — na izgubo materinega srca med krutimi skalami Sotle in v hladnem grobu — a jaz nisem ugovarjal. Dolgo sva zrla za slepim gosponom Mihajlom, ki je tipal glasno s palico po cesti in se zgubljal proti svoji novi hiši z očitkom, da je storil greh s prodajo materino ljubezen opevajoče — ali nepravne strune — za grofovski denar!

je to igro prav drago plačal. Ko je privozil neki osebni avto v smeri od Slivnice, je skušal pred njim preskočiti cesto, toda bil je prepočasen, blatobran avtomobila ga je zadela v glavo ter mu je zdrobil. Obležal je na mestu mrtve. — Ko je vozil stelo iz Slivnice pri Cerknici, se je smrtno ponesrečil Mihevc Damjan, posestnik in občinski odbornik, s tem, da se je voz zvrnil vsled slabe poti. Žena, ki mu je pomagala, je tudi težko poškodovana in je tudi malo upanja, da okreva.

Vurberg. Brglezov Zep sreča na cesti prijatelja Srakarja, kateri ves poten in zasopel primaha njemu nasproti z veliko polo papirja v roki. — Brglez nagovori Srakarja: Ho, dobro jutro, prijatelj, bo pa gotovo spet kaj novega, ker letaš z nekšno tiskovino, pa tako vroč? — Ja veš, ljubi moj Brglez, pri nas na Vurbergu mora biti zmiraj kaj novega, ker pravijo okrog, da smo precej napredni. — Brglez: No, pa povej no brž, kaj imaš spet, menda ja ne agitiraš za župana. — Srakar: O tisto pa ne, za tiste je pa še drugih preveč. Pa si vendar ja slišal predzadnjo nedeljo, da je naš napredni gospod župan dal pri cerkvi oznaniti, da je njegova hiša v veliki nevarnosti radi ognja, ker baje hodijo razna hudobneži in ponočnjaki ponoči gledat na občinsko desko o pripravih za občinske volitve, ter si pod slamnato streho svetijo s šibicami. Veš, sedaj smo pa kar naglo sklenili, da ustanovimo požarno brambo ter zato sezidamo tudi primeren gasilni dom. — Brglez: Beži, beži, to pa vendar ni taka nevarnost in potreba, da bi radi enega demokratskega župana šli delat te novotarije. Veš, jaz ti povem čisto kaj drugega, pa bo manj stalo. — Srakar: Povej no: Veš, naš napredni g. župan že slabo vidi ter je videl sežgane šibice pod občinsko desko, pa to niso bile šibice, ampak volilne kroglice občanov in radi teh kroglic je v veliki nevarnosti županova hiša, ker bo pogorel tudi županski stolček. Zato pa ni potreba požarne brambe, ne gasilnega doma, ker bodo vseh nevarnosti rešile župana kroglice občanov, pa je fergit špas. — Srakar: Hvala lepa prijatelj Brglez; prav pošteno si jo pogruntal. No, veš kaj? Nekaj bi pa vendarle mogle napraviti novega, namesto gasilnega doma. — Brglez: Dobro, ker si že tako požrtvovalen, ti svetujem, da postavimo en spomenik na vidnem mestu z napisom: Občani vurberški v večni spomin zadnjemu demokratskemu županu 11. 12. 1927. — Bravo, prijatelj! Živijo!

Vurberg. Ker že naši občinski funkcionarji sami zahtevajo, da moramo enkrat temeljito z njimi obračunati, naj jim bo, naj se jim zgodi. V nedeljo, dne 23. oktobra, je dal naš župan g. Preložnik oznanilo pri cerkvi, da občani ne smemo ob vsaki priliki hoditi gledat na uradno občinsko desko, rekoč, da tam šibice užagajo in bi mu hišo zažgali, ker je s slamo krita. G. župan, bodite brez skrbi, ne bomo več dolgo hodili k vam na občinsko desko gledati! Kmalu jo bomo vzeli iz vaše oblasti. Pač pa svetili se bomo mogoče z veliko lučjo, da bomo poiskali, kje je pobrani pasji davek in kazni za leto 1926—27. Potem moramo posvetiti v občinsko gospodarstvo, kje da je preostanek iz obč. računa preko 16.000 Din. Kdo s tem gospodari? Ker zraven tega jemljete za občinske in šolske potrebščine posojilo na naš račun, kdo naj plačuje obresti, če ne občina? Bodite brez skrbi, hiše vam ne bomo zažgali, ali svetiti pa vendar moramo in iskati naše pravice. Pri zadnjih občinskih volitvah ste si nadljali ime gospodarska stranka SDS. Je res gospodarska stranka, ki samo sebi gospodari. Vediti, 12. ura se bliža, boste dali račun in potem pa nikdar — nikdar več, veselje preč je preč!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Kako lepo znajo gospodariti naši napredni demokratje po naših občinah, lahko vidimo v Koreni. Leta 1921, dne 29. junija je imel Šabeder—Puntnerjev odbor svojo občinsko sejo. G. Josip Šabeder predlaga, naj prevzame občina, oz. župan Šabeder lov za letnih 165 kron. Seve, da so navdušeni gg. Puntner in Kukovec to odobrili. Naš odbornik pa se je takoj pritožil pri okrajnem glavarju in zahteval licitacijo lova, kateri je bil na to za 1550 Din prodan. Če bi veljal sklep občinskega odbora, bi občani trpeli v šestih letih čez 6000 Din škode, in to na račun napredne gospode, katera bi se zabavala zastoj na lovu! In za take

stvari agitirajo naši samostojni demokratje in ponujajo pičajo po občini! Šabeder je prišel k bivšemu odborniku in mu rekel, ali se mi boš podpisal na listo, saj veš, kako lušno je bilo pri meni na občinskih sejah, kako smo ga pili. In ubogi občani so do kolen lazili po blatu, kaj pa je trpela uboga živina na cestah, pa je boljše, da molčimo! In sedanje seje so prava parlamentarna posvetovanja v prid občanov in to brez pičale! Zakaj pa se pehate gg. Šabeder—Puntner toliko za občinski zastop, ali ne veste, da ste obsojeni na opozicijo, kakor je sedaj že navada demokratov. In saj se ne udeležite drugače sej, kadar je na dnevnem redu volitev v odbore, da se vam malo posmejijo, kako ste brejenci v stran za vaše napredne zasluge!

Marenberg. Marenberška hranilnica je kupila od občine hišo nasproti trgovine g. Langeršeka, v kateri je nekdanja stara šola in v kateri je dosedaj imela svoje uradne prostore, in sicer za ceno 100.000 Din. — Občine Vuhred, Marenberg in marenberški okrajni zastop so vložili na ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani prošnjo, da bi vlak, ki odhaja ob 10.30 iz Maribora do Fale, vozil tudi do Dravograda ter popoldne ob 5. uri iz Dravograda proti Mariboru. Upamo, da bo ravnateljstvo uslišalo prošnjo in tako mnogim potnikom, posebno trgovcem, zelo ustreglo.

Prekmurje. V Gomilici je bil pokopan posestnik Ivan Zver. S sinom, snaho in nekimi sorodniki se je vračal iz Dolnje Lendave. Med potjo ga je začela noga, ki ga je že večkrat nadlegovala, tako boleli, da se ni mogel opreti na njo. Naslonil se je na sina in snaho in je tako prišel s težavo do Polane. Tam je popolnoma omagal. Pri neki hiši so ga spravili v živinski hlev, da bi v njem prenočil. Ponoči so bile bolečine tako strašne, da je na vso moč kričal. Krik se je slišal ven, a domači niso šli v hlev, ker so mislili, da ni nič hudega. Drugo jutro so našli nesrečnega Zveza mrtvega. Na nogi je imel odprto rano, poleg pa je bila mlakuza krvi. Trpin se je v silnih bolečinah premotal in pri tem zadel z bolečo nogo ob trd predmet, ki je rano predril in mu je kri iztekla. Mrliča so prepeljali domov. Na zadnji poti ga je spremljala takorekoč vsa vas, ker je bil zelo priljubljen. Bil je odločen pristaša SLS in dolgo vrsto let občinski odbornik. Bodi mu Bog usmiljen sodnik! — Zadnjo sredo se je vršila na okrajnem glavarstvu v Murski Soboti ofertna licitacija za popravilo nasipov potoka Lendava v okraju Murska Soba. Popravilo je bilo že prej zelo potrebno, zato se vsakdo veselil, da se z delom naposled vendarle začne.

Polenšak pri Ptuj. Pretekli četrtek popoldan je šel od vzhoda proti zahodu preko Polenšaka aeroplan. Z radovednimi obrazy so gledali ljudje za njim in že je šinil glas med našim žensstvom: vojska bo! Pravi strah je nastal med našim nežnim spolom popoldne drugega dne, ko so kar 3 aeroplani skupno brneli v zraku tudi v isti smeri. Skoro bi nam vse ušle, menda na zvezdo Mars. Le s težavo so moški pomirili plašne ženkice, češ, da so letala zdaj nekaj vsakdanjega in da jih bomo tudi mi v teh šumah in vinskih gorcah večkrat videli. In tako smo se zadovoljili s to novino, ki jo tudi drugi naj izvejo, se nasmehnil, da le druge hujše nesreče ni bilo. Mogoče veste Vi, g. urednik, kdo so bili in kam so šli ti aeroplani? Proti Mariboru so je brisali!

Polenšak pri Ptuj. Dne 25. oktobra smo pokopali g. Joško Laha, posestnika in gostilničarja na Polenšaku. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudstva. Udeležilo se ga je tudi zastopstvo ptujskega Sokola in sicer g. okrajni šolski nadzornik Joško Gorjup, advokat g. dr. Salamun in še nek drug gospod ter zastopnik ptujske Orjune Mr. Orožen, lekarnar. Po izvršenih pogrebniških obredih in odhodu č. g. župnika iz popopališča in vključ temu, da si je rajni odločno prepovedal, ko je bil še živ, vsak kakoršnikoli govor, se je ob grobu na cerkvenem pokopališču osokolil v imenu ptujskega Sokola ter začel hvaliti pokojnika kot zvestega in vnetega Sokola do zadnjega izdihljaja naš dobro poznani bivši šolnik na Polenšaku g. Joško Gorjup. Gotovo se ta Sokol ni niti zavedal, kako je po tem svojem govoru zate-

nil dober utis, ki si ga je rajni pridobil v zadnjih dneh pred smrtjo.

Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 6. novembra, proslavi tukajšnje bralno društvo 15letnico Slomškove dvorane s sledečim sporedom: Dopoldne se bo vršil shod SLS, a popoldne po večernicah v dvorani slavnostni govor, petje moškega in mešanega zbora ter zelo podučljiva igra: »Verica« v treh dejanjih. Na shodu in slavnostni govor ima oblastni poslanec g. Hrastelj iz Maribora. Ker je spored zelo pestro izbran, zato ste vsi uljudno vabljeni, tudi godbe ne bo manjkalo.

Braslovče. Poročil se je g. Martin Janežič, posestnik v Braslovčah, z gđ. Mici Serdonerjevo iz Pariželj. Pri slovesu se je nabralo na predlog g. Kronovskega 200 Din za občinske ubožce občine Braslovče. Vrlima našima pristašama želimo obilo sreče, darovalcem pa iskrena zahvala!

Celje-okolica. Slovenska kmetijska zveza je za občinske volitve v celjski okoliški občini, ki se vršijo dne 20. nov., vložila v soboto, dne 22. oktobra, sledečo kandidatno listo: Kandidati za odbornike: 1. Mihelčič Alojzij, posestnik in trgovec, Breg; 2. Strenčan Jurij, posestnik, Lava; 3. Šlander Franc, posestnik, Košnica; 4. Kovač Leopold, posestniški sin, Babno; Dorn Franc, posestnik, Zagrad; 6. Glinšek Ivan, posestnik, Zgornja Hudinja; Pišek Jožef, posestnik, Medlog; 8. Žuža Franc, Zavodna; Jecl Martin, posestnik, Ostrožno; 10. Kodela Ivan, posestnik, Dobrova; 11. Blane Tomaž, posestnik, Lisce; 12. Krušič Janez, posestnik, Lokrovec; 13. Lipovšek Franc, posestnik, Ložnica; 14. Jane Avgust, posestnik, Miklavžki hrib; 15. Majer Jur, posestnik, Polule; 16. Planinšek Anton, posestnik, Spodnja Hudinja; 17. Belaj Jože, posestniški sin, Pečovnik; 18. K. Knez, posestnik, Lava; Dolenc Anton, posestnik, Košnica; 20. Turnšek Andrej, posestnik, Ostrožno; 21. Hribernik A. posestnik, Babno; 22. Javornik Jakob, kamnosek, Zagrad; 23. Repič Ivan, posestnik, Medlog; 24. Ledinec Valentin, posestnik, Zgornja Hudinja; Zager Avgust, posestnik, Ložnica; 26. Zilli Egid, kamnosek, Lisce; 27. Ocvirk Franc, posestnik, Ostrožno; 28. Kodela Josip, posestnik, Polule; 29. Ocvirk Jakob, posestnik, Ostrožno; Čater Blaž, posestnik, Pečovnik; 31. Mirnik Jakob, posestnik, Medlog; 32. A. Vrečer, posestnik, Košnica; 33. Mravljak Franc, posestnik, Zagrad. — Kandidatna lista za namestnike: 1. Hojnik Blaž, posestnik, Košnica; 2. Klinar Franc, posestnik, Ložnica; 3. Vrečer Jožef, posestnik, Babno; 4. Podergajs Jožef, posestnik, Zagrad; 5. Malej Jožef, posestnik, Zgornja Hudinja; 6. Lešnik Izidor, posestnik, Medlog; 7. Kodela Ivan, posestnik, Ostrožno; 8. Šribar Janez, posestnik, Dobrova; 9. Krulec Franc, posestnik, Lisce; 10. Lednik Jakob, pos., Lokrovec; 11. Turnšek Anton, posestnik, Zgornja Hudinja; 12. Krautberger Jožef, strojnik, Zagrad; 13. Videnšek Jakob, posestnik, Ostrožno; 14. Gaberšek Ivan, posestniški sin, Lava; 16. Novak Franc, posestnik, Pečovnik; 17. Jakše Franc, posestnik, Babno; 18. Povh Ivan, posestnik, Zgornja Hudinja; 19. Vede Valentin, posestnik, Zagrad; 20. Čater Blaž, posestnik, Dobrova; 21. Lipovšek Anton, posestnik, Medlog; 22. Krofi Leopold, posestnik, Pečovnik; 23. Skamen Anton, posestnik, Dobrova; 24. Pinter Anton, posestnik, Dobrova; 25. Podergajs Martin, posestnik, Dobrova; Kolenc Franc, posestnik, Zagrad; 27. Čremožnik Peter, posestnik, Ložnica; 28. Dimec Jožef, posestniški sin, Medlog; 29. Lili Jernej, posestniški sin, Lava; 30. Vrečer Martin, posestnik, Pečovnik; 31. Rebov Jakob, posestnik, Košnica; 32. Kiker Alojz, delavec, Zagrad; 33. Čater Ivan, viničar, Miklavžki hrib. — Poleg te liste je vložena še lista Slov. ljudske stranke, ki bo dala zlasti obmestnim krajem priliko, da manifestirajo za vestnost v občinskem gospodarstvu in za napredek občine.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Edinost nas ne veže samo do groba, temveč bratovska ljubezen traja še dalje. To se je pokazalo pri nas, ko smo spremljali na zadnji poti blago mladenko, članico Marijine družbe in prosvetnega društva, Marijo Geršak iz Zagaja. Njeno življenje je bilo nedolžno. S svojo nenadkriljivo potrpežljivostjo nam pa je bila vzgled,

Zanimivosti.

Globokost Atlantskega morja. V Atlantskem oceanu polagajo nove kable za brzjav. Pri otoku Sv. Helene so ugotovili, da se je globočina morja v zadnjih petih letih zmanjšala skoro za 3000 metrov.

Najglobokejši premogovnik na svetu je v Chanslov-Chanfield v Kaliforniji (Združene države Severne Amerike). Globok je 2398 metrov.

Cilinder-klobuk je iznašel leta 1797 londonski klobučar John Hetherington. Ko si ga je prvič nadel, ga je policija poklicala na odgovor in obsodila na globo 50 angleških funtov.

Pipa iz koruznega storža. Indijanci Severne Amerike so znali kaditi tobak v kamenitih, kovinastih ali pa ilovnatih pipah. Dasiravno jim je bila koruza že davno znana, vendar niso prišli na misel, iz koruznih storžev izdelovati pipe, to pa radi tega, ker storži niso bili dovolj debeli. V začetku 70 let prejšnjega stoletja je prišel v kraje ob reki Missouri neki holandski brusilec nožev, po imenu Henry Tibbe, in ker se je v onih časih tam že dobila debelejša koruza, je izrezal iz storža glavo pipe in vtaknil vanjo primeren ustnik. Tako je prvi kadil iz koruzne pipe. L. 1874 je Tibbe razstavil te pipe na sejmu v Franklinovi deželi, ter jih patentiral. Kmalu je postala Franklinova dežela središče izdelovanja koruznih pip. Danes jih izdelajo do 30 milijonov na leto in sicer kakih 250 vrst. Storž mora imeti vsaj 1 in ¼ cole debeline in biti zelo trd, sicer ni za rabo. Take storže dosežejo s tem, da jih pustijo posebno dolgo rasti, najmanj 120 dni. Zemlja mora biti močna in ravno ob reki Missouri je za to najbolj primerna. Koruzo skrbno preberejo, sejejo in ko zraste, zopet največja zrna izločijo ter drugo leto zopet sade, iz česar šele zraste prava koruza, iz katere storžov nato delajo pipe. Toda dolg je še proces, preden je pipa izdelana, kajti nič manj kot 25 delavcev jo ima v roki, preden je gotova. Ranjki predsednik Združenih držav Harding je kadil največjo koruzno pipo, kar jih je bilo sploh kdaj izdelanih. Merila je dve coli in pol v premeru.

Za razvedrilo.

Rešitev ugank. Svinja ima najboljšje meso — pod kožo. — Rojen je bil, pa ni umrl — vsak človek, ki še živi. — Poleti oblečena, po zimi pa slečena je — koruza.

Nove uganke: Liste ima, pa ni drevo, hrbet ima, pa ni žival; platnice ima, pa ni vedrica. Kaj je to? — Eno kilo jedi in dve kili soli se skupaj kuha, pa je še neslano! Kaj je to?

Čarovnik: Kako začaraš osebo, da ne more pobrati reči, ki leži pred njo na tleh? Postavi osebo tesno k steni in položi reč na tla pred njene noge. Dotični se ne more skloniti, niti počeniti, da bi pobral.

Slovo od klobuka. Frančku pijančku je padel na poti domov klobuk z glave. Franček pijanček se je zibal okrog njega in modroval: »Ljubi klobuček, kako rad bi te pobral. Pa te bo že kdo drugi pobral. Če bi te hotel jaz pobrati, bi sam padel. Mene pa ne bi nihče hotel pobrati, zato je pač boljše, da ti tu obležiš, jaz pa grem brez tebe domov! Torej serbus!»

Mesec je več kot solnce. Učitelj je v šoli vprašal učenca: »Kaj je več vredno, solnce ali mesec?« Učenec je odgovoril: »Mesec! Mesec nam je bolj potreben, da sveti po noči, ko je tema, solnce pa po dnevi, ko je itak dovolj svetlo!« (»Iz otroških ust« za 8 Din komad. Še zdaj niste naročili, pa so v tej knjigi take otroške šale, da je kaj!)

Razlaganje sv. pisma. Krčmar je rekel kmetu: »Čuj, jaz sem bral v sv. pismu, da če te kdo udari za uho, nastavi mu še drugo lice! Ali si tudi ti istega mnenja?« — Ko mu je kmet pritrdil, mu je gostilničar zasolil eno zaušnico. Kmet je res takoj nastavljal še drugo lice in tudi dobil še drugo zaušnico. Nato pa je rekel kmet: »Pisano pa je tudi, da se mora vračati in sicer z isto mero, kot je bilo posojeno in še zvrhano mero je treba dati!« — Pa je začel krčmarja klofutati. V tem je stopil orožnik v sobo: »Kaj pa delata tu?« — Kmet je mirno odgovoril: »Sv. pismo si razlagava!»

Širite Slov. Gospodarja!

Kmetovalci

za nakup raznega manufakturnega blaga, za zimske suknje, plašče in razne obleke, perilo, sešitih posteljnih odej, kocov, pregrinjal, namiznih prtov, nadalje vseh vrst izgotovljenih moških oblek, hlač, sraje za praznik in delavnik, kakor tudi vseh vrst pletenih jopic in vestij za moške in ženske, nogavic, rokavic, posebno pa vedno najnovejših svilenih rut in šerp, katere dobite po najnižjih tovarniških cenah. Vam se priporoča že znana manufakturna trgovina

M. Feldin
Maribor

1462

Grajski trg 1° Vetrinjska ulica

Velika zaloga angleških in čeških štofov za obleke

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, gumi nogavice za krčne žile, bergel, trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspenzorije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do najfinejše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar,
Celje, Slomškov trg 4 (za farno cerkvijo).

kaj premore hčerka, ki trdno zaupa na svojo mater Marijo. Umrli je v 24. letu svoje starosti. K zadnjemu počitku so jo spremljale družbenice, Katoliško prosvetno društvo, Orli in tisočglava množica. Pri sprevedu je popeval »Miserere« kakor tudi pozneje nagrobno »Blagor mu« domači pevski zbor pod vodstvom vrliga fanta Franceta Rautner. Starišem in domačim naše sožalje; njej pa kličemo — se vidimo nad zvezdami. N. v m. p.!

Marija Gradee pri Laškem. Večkrat je sedajni in že večletni g. župan Martin Topole želel, da da pred vsemi davkoplačevalci odgovor o svojem hiševanju in to je tudi na dan 16. oktobra 1927, storil v nabito polni nadžupnijski dvorani v Laškem, kjer je davkoplačevalec do pare občinskega premoženja dohodkov in izdatkov, postavko za postavko jasno in točno pojasnjeval in nato prosil to veliko število navzočih davkoplačevalcev, da ga o njegovem županovanju njega in občinski odbor sodijo. Resni in trezni Marijagradčani so kratko sodili in ga tudi obsodili ter je moral g. župan Martin Topole tudi takoj nastopiti kaznen, pa katero? Postavili so ga za nosilca liste naše SLS za bodoče občinske volitve. Mož se je sicer branil, kakor se pač vsak obsojenec, toda ker je še vsikdar voljo in željo Marijagradčanov poslušal, jih je tudi sedaj. — Kaj pa naši nasprotniki? Tihi so s svojo listo. Nihče nič ne ve. Kar kaj izveš od katerega demokrata, pa je vse. Zvedelo pa se je toliko: Neki hud mož sili zelo visoko na lestvo, toda naj jo nikar ne postavlja na svojo hišo, oziroma na gospodarsko poslopje, katero že več let pričakuje za dve kroni poštenega snega, pa bo rešeno vsega gorja. So baje tudi na tej listi taki možje, ki jih lasten oče ne bo volil, pa tudi bratje ne, ker agitirajo vsi proti njim. Eden pa je celo takšen gor, ki je glede gospodarstva za vzgled vsem občanom, kajti v teku dveh let je zapravil dvamilijonsko premoženje, danes pa nima menda niti beliča v žepu in dolguje še precejšnje svote občini. Spomnimo pa se še dveh: Kaj pa sta ta dva za ena svetnika? Stroškov nočeta plačevati, ki sta jih sama zakrivila s svojim lahkoživjem. Te pa bodo volile v bodoče ženske, če bodo imele volilno pravico. To bo takšna lista, da bo razpalila Marijagradčane tako, da bo kratak, toda resen in že težko pričakujoči obračun.

Modrič-Radoblje pri Laškem. Iz naše vasi še menda ni bilo glasu. Zadnja »Domovina« in »Jutro«, ki napadata našega g. župana, tajnika in odbornike Flisa ter Deželaka, po domače Ribča, ni vredno, da bi se na vsebino teh lažljivih listov odgovarjalo. Kdor ima snažne roke in čisto vest, je poniževalno, da bi se s takimi čenčami pečal. Na kratko pa vendar ta odgovor: »Ako je dopisnik v resnici doma iz Modriča, potem naj pride v Radoblje k Ribču, kjer bo dobil za svoje jamranje 500 Din. Ako pa ni, je pa javnosti znano, da je to le samo mačje zavijanje in težke skomine nekaterih Laščanov, ki so vajeni malenkostnih računov, na druga imena prepisavati, ter silno dolgočasje po bivšem gospodarstvu pri okrajnem zastopu, odkoder jim sedaj tako junaško odgovarja g. dr. Godnič.«

Izjava. Marija Horvat, posestnica v Kukavi, p. Juršinci, obžalujem, da sem žalila g. Franca Rakuša, posestnika v Hla-poncih ter se mu zahvaljujem za odstop od zasebne tožbe. V Ptuj, 20. oktobra 1927. Marija Horvat s. r. 1459

BRZOJAV

Slamorenice, trijerji, gepelji, ravnokar dospeli.

FR. STUPIČA, LJUBLJANA

KMETJE! Najboljše zamenjate in prešate olje v tovarni bučnega olja I. Hochmüller, Maribor, Pod mostom 7, desni breg Drave. Dobijo se po ceni dobri otrobi in prga. Kupujem in zamenjam tudi orehe. 1353

HALO!

Od 1. do konca novembra 1927

velika razprodaja vsega manufakturnega blaga pri tvrdki J. MACUN, PTUJ

radi predaje trgovskih lokalov na gospoda R. RIBIČA v PTUJU. — Ker so se cene blaga znatno dvignile, zato ne zamudite te ugodne prilike, ker se bo razprodajalo **vso blago po lastni ceni**

Ostanki pol zastonj! 1460

Ne zamudite!

Ne zamudite!

Zahvala.

Po nenadomestljivi izgubi mojega ljubljeneega so-
proga, oziroma preskrbnega sina in očeta, gospoda

JOŠKA LAH

posestnika in gostilničarja

izrekamo vsem tistim, ki so nam v težkih in bridkih urah sočustveno prisostvovali, najprisknejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem za udeležbo in krasno cvetje. Obenem naša iskrena hvala č. g. župniku, Priščna hvala tudi vsem tistim, kateri so se pri zadnji poti nepozabnega pokojnika v tako obilnem številu udeležili.

Polenšak, dne 26. oktobra 1927.

1446

Zalujoča družina.

Trbovlje. V pondeljek zjutraj je odšla od trgovca g. Rateja, ne da bi mu naznanila odhod, njegova 16letna služkinja Leopoldina Pečnik. Ob 7. uri zjutraj so jo že izvlekli v Radečah pri mostu mrtvo iz Save. Že večkrat je tožila, da ima neozdravljivo bolezen na želodcu ter se tudi izrazila, da si hoče vzeti radi tega življenje.

Stara vas pri Vidmu. Ravno v krajih krog Vidma in Krškega se je zgodilo zadnja leta precej grdih zločinov, ki so močno razburkali celotno javnost. Zadnje sredo, dne 26. oktobra, je končala v Stari vasi pri Vidmu pod razbojniško sekuro in nožem 80letna vdova, trgovka in posestnica Marija Ivačič. Starka Ivačič je opravljala po smrti svojega moža kar sama posestvo, trgovino ter krčmo. Znano je bilo, da ima precej premoženja in je čisto sama. In ravno popolno samelost Ivačičeve je izrabil razbojnik, da se je polastil njenega prihranjenega denarja. Ropar se je prikradel ponoči v starkino stanovanje, zastrl okna ter vrata in se nato lotil krvavega razbojniškega posla. Stara ženica se pred razbojniško roko ni mogla braniti in bi bil lopov lahko ugrabil njene prihranke brez prelijanja krvi. Tola-vaj je napadel žrtev s sekuro, s katero jej je razklal glavo in nato jej je še prerezal vrat z nožem. Po storjenem umoru je ropar prebrskal omare in predale in pobral, kar je v naglici našel. Odnesele je več hranilnih knjižic in gotovine ter se izgubil iz hiše v noč. Zločin je bil odkrit dne 27. okt. zjutraj, ko je okrog 7. ure prišlo k Ivačičevi hiši kmečko dekle Francka, kakor vsako jutro po mleko. Vežna vrata so bila odprta, gospodinje pa nikjer. Francka je torej domnevala, da se je gospodinja odpravila po kakem opravku od hiše in je postavila kanglico za mleko pred vrata. A ko se je čez čas vrnila, gospodinje še vedno ni bilo nikjer. Stvar se ji je zdela sumljiva. Pozvala je torej nekega možkega, ki je ravno prišel mimo, in stopila sta skupaj v hišo, da poiščeta gospodinjo. Komaj sta stopila v sobo, se jima je razodel strašen prizor. Vse je bilo razmetano, gospodinja pa umorjena, v mlaki krvi. Bliskovito se je novica o strašnem roparskem umoru raznesla po vasi in vsej krški dolini.

Videm ob Savi. Pretekle dni je k trgovcu g. Antonu Vahčič na Vidmu prišel 65letni Žnideršič, doma iz Zabukovja, ter je trgovcu prodal vinski kamen, ki ga je kupil pri raznih vinogradnikih. Vahčič je Žnideršiču, ki je bil precej vinjen, dal tudi večerjo in prenočišče in je domača hči svetila, da je šel po stopnicah na hlev spat. Žnideršič pa je zopet zlezal po stopnicah v hlev ter govoril še s hlapcem. Ko je šel hlapec k večerji, je Žnideršič zopet hotel na hlev. Vsled vinjenosti pa je na stopnicah omahnil, padel na glavo in obležal na tleh. Ko je prišel hlapec od večerje, je bil Žnideršič že mrtev.

Brežice ob Savi. Kljub prav živahnemu prometu na kolodvoru v Brežicah so neznani vlomilci v noči od 20. na 21. oktobra obiskali na peronu se nahajajočo okrepčevalnico, last gostilničarja g. Ivana Volčanšek. Vlomili so z železom zadnja vrata, naložili v košaro, ki se je tam naha-

jala, čokolade, likerjev, cigaret, cigar in tobaka za vrednost nad 2000 Din in neznano kam odšli. Vloma sumljiva sta tuja-Hrvata, ki sta preko dneva sumljivo hodila okrog okrepčevalnice in ki sta po vlomu izginila v smeri proti Zagrebu. — V četrtek, dne 20. oktobra, je umrla v Brežicah gospa Antonija Wresnig, rojena Bezuh, zdravnikova vdova, v 97. letu svoje starosti. Vdova je bila 40 let. Pogreb je bil v soboto, dne 22. oktobra, ob obilni udeležbi. — Pri brežiški podružnici Sv. Lenarta se nahaja starinska kapela božjega groba. Po mnenju strokovnjaka je bila zidana ta kapela v 17. stoletju kot zadnja postaja križevega pota, od katerega je ohranjena še ena postaja pri cerkvi sv. Roka, dočim so bile druge tekom let porušene. Kapelo božjega groba so dali obnoviti Šentlenarčani sami.

Priština (Južna Srbija). Od slovenskega vojaka smo prejeli iz Prištine sledeče pismo: Slovenca pač povsod najdeš, še celo na koncu sveta. Tako jih tudi ima na Kosovem polju v Stari Srbiji. Večina so to vojaki, pa tudi nekaj kmetov, ki so se vojni tu doli naselili. Kraj je še precej zdrav, o malariji še tukaj ni čuti. Narodne noše so kaj slikovite; na glavi se še šopiri fes, pisani suknjič, rdeči pas ter bele volnene hlače, čevlje pa nadomestujejo opanke. Pozna se dosti, da je komaj 15 let, odkar je zemlja svobodna. Naši Slovenci služijo tukaj iz mariborskega in celjskega okru-ga v 30. in 31. puku. Tudi nekaj oficirjev je Slovencev. Z vlakom smo se vozili iz Maribora tri dni. Torej ogledali si smo našo Jugoslavijo od severa do juga. Bralci »Slovenskega Gospodarja« prejmite najboljše pozdrave od slovenskih vojakov v Južni Srbiji.

Družinska pratika

za leto 1928

s podobo
SV. DRUŽINE
je že izšla ter se
dobiva po vseh
naših trgovinah
papirja i. t. d.

SEGAJTE LE PO NAŠI

1391

Močen pekovski učenec se sprejme v Mariboru, Aleksandrova cesta 81. 1465

: Fran Strupi, Celje :

Vam priporočam svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, sve-
tiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezma vsakršna
steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

106

Vinogradsko posestvo z velikim sadonosnikom in poljem, tri hiše, ob okrajni cesti, blizu farne cerkve, na prodaj. Pojasnila daje Kramberger v Mariboru, Grajski trg 2. 1458

Trgovski vajenec s primerno šolsko izobrazbo (učenci mešč. šole imajo prednost) se sprejme takoj v trgovino Ivan Veselič v Ormožu. 1454

Posestva, hiše. Za obrt primer-no posestvo — delavske hiše blizu Maribora za hiše v Mariboru, resni kupci. Naslov »Mar-stane«, Koroška cesta 10. 1453

Viničar s 4 delavskimi močmi se sprejme; delo ima vedno; in eden z dvema delavskimi močmi; zemlje dobi, kolikor rabi. Sortman Fani, Gornji Gabrnik. 1425

Viničarja z 2 do 3 pridnimi delovnimi močmi sprejme J. Jaušnik, Sp. Sv. Kungota. Na pisma se ne odgovarja. 1452

Kupim polovnjak izabele ali hrušoveca. Pobrežje, Gozdna ul. št. 2. Maribor. 1451

Prodam kobilu, koleselj in opremo. Lešnik Ivan, Sp. Voličina št. 46, Sv. Lenart v Slov. gor. 1457

Majerja za živino, z dobrimi spričevali, se išče. Wansbergovo upravnništvo Šmartno ob Paki. 1461

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri

OKRAJNI POSOJILNICI V LJUTOMERU

r. z. z n. z.

ki obrestuje hranilne vloge najbolje.

Tekoči računi.

Posojilo na poroštvo, zastavo in vknjižbe.

Urađuje za stranke vsak delavnik od 8. do 12. ure. 59

Točna in solidna postrežba!

Ustan. 1909.

Kilne pase

trebušne obveze, proti visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korsete, berge, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka

Franc Podgoršek, bandažist, Maribor

Slovenska ulica 7. 154

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Vaš denar naložite najbolj varno in dobičkanosno v POSOJILNICI V VOJNIKU

r. z. z n. z.

ki Vam obrestuje proste vloge po 6% in vezane po do-govoru. Retni in invalidni davek plačuje posojilnica iz lastnega. 600

Prostovoljna sodna dražba

zemljišča vl. št. 27 k. o. Smolnik z v dražbenih pogojih navedenimi pritliklinami in premičninami vred, sedaj last gospe Angele Majaron n g. Janka Majaron ter g. Marina Košuta, se vrši

dne 21. novembra 1927 v občinski pisarni pri g. Frieu Gla-serju v Smolniku.

Najmanjši ponudek znaša 220.000 Din, kateri se mora v 30 dneh po domiku z 8% pri sodišču položiti.

Vsak ponudnik mora založiti pred začetkom dražbe vadij v znesku po 22.000 Din.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnemu sodišču soba št. 6 med uradnimi urami od 8. do 14. ure.

Okrajno sodišče v Mariboru, oddelek VI, dne 25. oktobra 1927. 1449

Pozor!

Priporočam svojo veliko zalogo v galanteriji, igračah kakor domačo in kuhinjsko orodje za najnižje cene. Priložnost: Papuče za otroke od Din 10⁰⁰, za dame od Din 22⁰⁰, za gospode od Din 25⁰⁰ naprej; 3 par. ženskih nogavic za 20⁰⁰ Din kakor tudi vsako drugo vrsto. Pri nakupu od 100 Din nudim 5% popust. JOSIP MLINARIČ, MARIBOR, GLAVNI TRG 17 1447

Kupujem stalno **kostanjev taninski les** proti takojšnjemu plačilu 1450

Ernest Marinc, Celje, Zrinskega ulica 4

Hijacinte in tulipane

v veliki izbiri priporočam M. BERDAJS, Maribor

Bizeljsko. V nedeljo, dne 20. oktobra, zvečer je šla skupina fantov iz Gregove v bizeljski občini skrivaj pit v hrame svojih staršev. Med fanti sta bila tudi prijatelja Jožef Kunst in Tone Domitrovič. Med fanti ni bilo nobenega prepira. Nazaj grede, je Jožef Domitrovič z nekim drugim tovarišem prišel pred Jožefom Kunstom domov. Ko je prišel Kunst Jožef z ostalimi tovariši v Gregovce, je že Tone Domitrovič pred svojim domom zaukal. To ukanje je dalo povod, da sta se Jožef Kunst in Tone Domitrovič, ki sta pa bila v treznem stanju dobra prijatelja, sporekla. Po kratkem prepiru je Domitrovič udaril Kunsta s palico. Kunst pa se je branil z nožem. Vsled pijanosti in temne noči je Kunst z nožem zabel Domitroviča tako nesrečno v prsa, da ga je zadel v srce in je po par urah izdihnil. Kunst se je takoj streznil ter se sam javil sodišču.

Potniška ladja se potopila.

Dne 25. oktobra se je potopila ob braziljanski obali italijanska ladja »Princessa Mafalda«, ki je peljala izseljence iz Italije in Jugoslavije v Brazilijo in Argentinijsko. Morje je bilo precej mirno in ladja je zadel ob polnoči v noči ob skale, ki niso zaznamovane na zemljevidu. Ko je trčila ladja ob skalovje, se je še razpočil parni kotel in ladja se je potopila v 20 minutah. Ko se je zgodila nesreča, je začela ladja potom brezžične postaje klicati na pomoč.

Kakor zgoraj omenjeno, je bilo na že starem parniku največ italijanskih izseljencev, ki so bili namenjeni v Argentinijsko. V celoti je bilo na ladji 1300 potnikov, in sicer: 52 potnikov I. razreda, 89 potnikov II. razreda in 827 izseljencev v medkrovi in končno 230 mož posadke. Od teh 1300 oseb je rešil nemški parnik »Athen« 400 oseb, angleški parnik »Avelona« 200 oseb, francoski parnik »Formosa« pa 120 oseb. Po najnovejših poročilih bi naj bilo utonilo le 34 oseb, a jih je gotovo več.

Ponesrečeni parnik je odplul iz Genove 10. t. m. in vkrcal je med drugimi tudi okrog 40 izseljencev iz naše države. Večinoma so bili to ljudje iz Dalmacije in iz okolice Osijeka, ostali pa iz Južne Srbije.

O prizorih, ki so se doigravali na ponesrečeni ladji, ko se je začela potapljati, prihajajo pretresljiva poročila. — Francoski, nemški in angleški mornarji, ki so reševali žrtve, pripovedujejo, da je pustilo vodstvo ladje zakleniti kabine III. razreda, kjer so bili najrevnejši izseljenci z ženami ter otroci in to radi tega, da so lahko pripravili najprej rešilne čolne za potnike I. in II. razreda. Ko je prišel na pomoč francoski parnik »Formosa«, so bili revni potniki še vedno zaklenjeni, bogatejši pa že vsi v rešilnih čolnih. Francoski kapitan je takoj sam prevzel poveljstvo nad posadko potapljačice se ladje. Francoski in pozneje nemški mornarji so morali v življenjski nevarnosti razbijati vrata kabin, da rešijo izseljence v svoje čolne. Mnogo grozot in smrtnih slučajev bi bilo izostalo, če bi bilo na parniku boljše vodstvo. Ljudje, katere je nesreča zatekla na krovu, so skakali v morje. Drugi so zopet vdirali v zaprte kabine, da na svojo pest s svojo napravijo obupne rešilne poskuse. Bila je strahovita gneča na krovu potapljačice se ladje, ko so se približali prvi rešitelji. Posadka ni imela človeka, ki bi bil obupance pomiril in olajšal delo reševalcem. Splošno obtožilo mnenje je tudi to, da je bil parnik prenapolnjen.

Potopljeni parobrod je bil dograjen leta 1908 v Genovi in je spadal tako že med zastarele. Dolg je bil 150 m in imel je 9200 ton. Stroji od 10.500 konjskih sil so razvijali hitrost od 18 milj na uro. Parnik je služil že dolga leta prevozu izseljencev na progi Genova—Južna Amerika in je bil navadno — kakor tudi sedaj — prepoln revežev mnogih dežel, ki morajo v tujino za delom in kruhom.

Kadar pridete v Maribor

nika ne pozabite obiskati dobroznano gostilno **„VETRINJSKI DVOR“** H. Kosica, Vetrinjska ul. 24 kjer boste najboljše postreženi z jedjo in pijačo po nizki ceni. — Za mal denar se do dobrega okrepčate. — Krona vsemu pa je ravnokar došlo novo dalmatinsko vino, ki mu ga menda ni para v Mariboru

Gonilni jermeni, najboljše kakovosti, že strojno pretegnjeni, za mline, žage, mlatilnice, tovarne itd., kakor tudi šivalni in vezalni jermeni v zalogi pri Ivanu Kravos, Aleksandrova c. 13. Zahtevajte ponube. 1136

Proda se lepo malo posestvo pri St. Ilju z vinogradom, njivo, travniki, sadonosnikom in gozdom, poceni. Vpraša se v Mariboru, Aleksandrova 71 v trgovini. 1413

Naročilni list

Uprava

„Slovenski gospodar“

Maribor

Koroška c. 5

Znamka
za 50 para

VOZNI RED

veljaven od 1. oktobra 1927 se dobi v
prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA
v Mariboru. Cena za komad Din 2.—

Januš Golec:

Gospoda iz opičnjaka.

Noše so po širnem svetu zelo različne. Vsak narod, da, vsak večji kraj se ponaša s kako posebnostjo v noši.

Pred vojno je bila takozvana gornještajerska moška noša močno razširjena tudi med Slovenci na Spodnje-Štajerskem. Danes se držijo zelenih našivkov na obleki in — »gamsbarta« za klobukom trdi Nemci in do danes zagrizeni nemškutarji. Res, nekaj izvanrednega je pravi, košati gamsbart, ki binglja tako samozvestno na gornještajerskem klobuku z zelenim trakom.

Oboževalci gornještajerske mode iz današnje Slo. Štajerske so tako zaljubljeni v gamsbart, da verujejo v njegovo pristnost le samo tedaj, ako je kupljen na Dunaju.

Pri zadnjih skupščinskih volitvah so nastopili Nemci pri nas s svojo lastno kandidatno listo. In ravno za dan volitev si je naročilo zelo veliko pristašev nemške kandidatne liste nove zgornještajerske obleke s pristnimi gamsbarti iz samega Dunaja.

Iz obmejnega Maribora se je potegnilo par dni pred volitvami na Dunaj nekaj gospodov, da bi se preoblekli po gornještajersko in seve je šlo pred vsem za nabavo pravih gamsbartov. Veseli Dunajčani so Mariborčanom lepo postregli in jim prodali za dober denar metle na klobuk. Ko je bila gospoda v novih oblekah z zelenimi našitki, pod novimi klobuki s kolikor mogoče košatimi in velikimi gamsbarti, je krenila po stari navadi v dunajski slavnostni zverinjak, ki je v Schönbrunnu. Pri ogledovanju zverin so

se postavili naši znanci tudi pred kletko, po kateri so skale velike in majhne opice. Mariborčan ima malokdaj priliko, videti resnično in bolj veliko opico. Radi redkosti opičje prikazni so se mudili gospodje iz Maribora dalje časa pred opičnjakom. Tudi živali so se zanimale očividno za prijazne tujce, jih ljubko polukavale in začele cviliti od samega veselja. Ko so imeli gospodje dovolj opičje muzike in prijaznosti, so krenili na nadaljni ogled zverinjaka. Pri tem okrenu na odhod se je približal eden preveč kletki. Kakor bi trenil, so hušnile vse opice skozi ograjo z rokami po nje govem klobuku in mu ga potegnile v opičnjak. Cela bitka se je razvila med živalmi za novi gornještajerski klobuk z zelenim trakom in kar najbolj mogočnim gamsbartom. Presenečenemu gospodu se je posrečilo, da je iztrgal opicam razcefrani klobuk, a za pristni gamsbart se je zverjad pulila med cvilom ter vikom tako dolgo, dokler niso bile vse dlake divjega kozla raznešene na vse štiri vetrove in ni bilo o korajži-gamsbarta niti sledu več.

Si lahko predstavljate, koliko navihanih Dunajčanov se je zbralo namah krog Mariborčanov, ki so vihteli palice nad skrajno drznimi opicami. Do resnega pretepa med ljudmi in opicami ni došlo, ker je spremila cela procesija dunajskih otrok pa tudi odraslih togotno mariborsko gospodo iz Schönbrunna na cesto.

Se isto popoldne za tem dogodkom v opičnjaku je znal celi Dunaj, kar so doživeli Mariborčani pri ogledovanju zverinjaka. Pri nakupovanju po trgovinah, v krčmah, na cesti — povsod pač so se postavljali uljudni Dunajčani pred našo gospodo, jo pogledovali smehljaje in vsak je bil glasnega mnenja: »Ah, to so gospodje iz opičnjaka!«

Celo dunajsko časopisje je beležilo doživljaj mariborskih gospodov in ko je Dunaj čital o boju za novi, pristni gamsbart v šonbrunskem opičnjaku, našim prijateljem ni bilo več obstanka v tem vlemestu.

»To so gospodje iz opičnjaka«, je šlo od ust do ust in radi tega na vlak ter proti Mariboru, kamor je dospel eden od izletnikov z razcefranim gornještajerskim klobukom brez vidnega znaka nemškega prepričanja — poštenega gamsbarta, kojega zadnji ostanki so ostali v dunajskem opičnjaku.

Je res čudno, da niti opice ne trpijo, da bi se kitil sin slovenske matere, a nemškega mišljenja, z znakom vele-nemštva — pristnim in na Dunaju kupljenim gamsbartom!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni neozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred tratiškokom cerkva.

Izvršile vse bančne posle najhvalneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolješe.

A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15.

Iščem stalne nabiralce 1025 in nakupovalce.

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SEDAJ SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
2. Dr. Leopold Léonard: Jugoslovanski Piemont, Din 7.—
3. Dr. Leopold Léonard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melville: Gladiatorji, I. del, Din 8.—
6. — II. del, Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
8. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.—
9. — II. del, Din 25.—, III. del Din 32.—
9. A. Conan Doyle: V libijski puščavi, Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
11. Illamo Camelli: Izpovedi socialista, Din 16.—
12. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—
13. — II. del, Din 14.—
13. Elza Lešnik: »Šumi, šumi Drava...«, Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice, (razprodano).
15. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaša, Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov, Din 22.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom. Broš, Din 22.—, vez. Din 35.—
21. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora, Din 20.—

Orehe

zamenja in kupuje tovarna olja, Maribor, Pod mostom 7. 1291

IVAN KRAVOS, MARIBOR, Aleksandrova cesta 13 Slomškov trg 6.

Opreme in potrebščin za kovanje, potni kovčegi, torbice, usnjati izdelki, gamaše, ovrtniki in nagobčniki za pse itd. Gonilni jermeni.

OREHE, FIŽOL, SUHE GORE, KUMNO, JANEŽ

kupuje po najvišjih cenah suhih cerijska trgovina

ANTON FAZARINC Celje. 1363

Sprejme se zdrava, pošena in krepka vajenka v trgovino s meš. blagom pod šifro 1927.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica štev. 4

poleg davkarile (poprej pri „Belem volu“), kjer je najbolj varno naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri

1165

Ustanovljena leta 1859

Klobučarna Lambert Chiba Celje, Kralja Petra cesta 14

Trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov Prevzema vsake vrste popravila po najnižji dnevni ceni! — Točna in solidna postrežba!

NA NOVO!

NA NOVO!

Na novo otvorena trgovina pletenin

Zenko Hribar

Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo pletenih izdelkov, kot: nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst i. t. d. po dnevni konkurenčni ceni.

POSTREŽBA PRVOVRSTNA!

NA DEBELO

1050

NA DROBNO

P. n.

uprava „Slovenskega gospodarja“!

Podpisani naročam „Slovenskega gospodarja“ kot
nov naročnik za čas — Denar pošljem po po-
ložnici, ki jo priložite proti številki lista.

Ime in priimek.

Kraj (ulica, h. št.):

Pošta.

Sodarske pomočnike sprejme
pri prosti hrani, stanovanju in
perilu Franc Repič, sodarski
mojster v Ljubljani, Kolizejska
ulica 18. 1428

Učence, poštenih staršev, ki je
z dobrim uspehom dovršil me-
ščansko, ali vsaj osemrazredno
ljudsko šolo, se takoj sprejme,
v popolno oskrbo v veliko
trgovino meš. blaga in dežel-
nih pridelkov na deželi Naslov
v upravi lista. 1431

Nogavice in druge pletenine iz-
deluje po najnižjih cenah ter
daje pouk o pletenju Strojno
pletarstvo N. Groeger, Ormož
ob Dravi. 801

Brzojavne droge od 7 do 12 m
dolge, 14 do 19 cm na vrhu de-
bele, borove, kupim do konca
januarja 1928; dalje orehov, ja-
vorjev, jelšov, hrastov, okrogel
les, hrastove železniške prage,
Pošljite obvezne ponudbe na
Rudolf Dergan, Laško. 1429

Zadružna gospodarska banka d.d.
podružnica v Mariboru

naznanja 1411

da ima še nekoliko srečk drž. razredne
loterije 14. kola 5. razreda. Zrebanje se
vrši od 7. novembra do 2. decembra in
se izžrebajo v tem razredu

vsi veliki dobitki

Ena srečka more zadeti v srečnem slučaju

Din 4.200.000—

Naročite takoj! Naročite takoj!

Prost ogled!

Prepričajte se!

Manufakturno blago

I. t. d. Vam nudí vsled ugodnega nakupa še vedno po najnižjih cenah

J. P R E A C

manufakturna trgovina

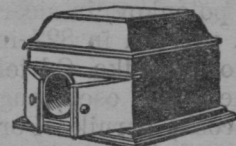
1416

MARIBOR

Glavni trg 13

Poštni nameščenci na obroke!

Poštni nameščenci na obroke!

100.000 glasbil

smo prodali lansko leto, kar priča o velikem za-
upanju do naših izdelkov in o njih izvrstni kakovosti.Gramofon od 345.—, violine od 95.—, ročne harmonike od 85.— dalje.
Citro, tamburice, gitare, manoline, pišala itd. po izredno nizkih cenah.

8 dni na ogled.

1408 Vsako glasbilo lahko vrnete, če ne ugaja.

Velik cenik zastoji!

Zahtevajte ga takoj od: SKLADIŠČE

MEINEL IN HEROLD MARIBOR št. 106

Platno za rjuhe in vso
drugo manufakturno dobite
najceneje pri

I. TRPINU, MARIBOR
17 GLAVNI TRG 17

Pohištvo, posteljina, preproge, linoleum, zastori, vložki, ma-
trace, posteljne in namizne odeje, platno, perje, žima,
pohištvena tkanina (blago), gradl za matrace, vse po zelo nizkih cenah
pri

KARL PREIS

zaloga pohištva združenih mizarских mojstrov. 1392

Maribor, Gosposka ulica 20.

Ilustrirane cenike gratis.

SUKNO, kakor vse
drugo zimsko in letno manufakturno
blago, kupite najceneje

pri „Solncu“

Oglejte se pred nakupom veliko za-
logo, in prepričali se boste, da je blago
trpežno in cena nizka. Za obilen obisk
se priporoča

ALOJZIJ DROFENIK
Celje, Glavni trg 9

1394

PLETENE JOPICE,

ih delajo doma, in to je V PLETARNI M. VEZJAK
MARIBOR, VETRINSKA ULICA 17 1247

sveterje, kapice i.t.d.
dobite najboljše in
najcenejše tam kjer

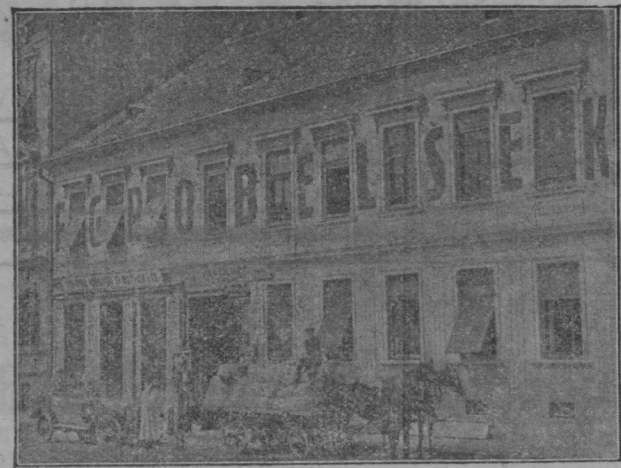
Kdor hoče imeti veliko izbiro

v raznih zimskih štofov (flanše, pliše itd.) za
ženske plašče, za moške obleke in površnike,
ter v raznovrstnem manufakturnem blagu, si
naj ogleda zalogo trdke

Anton Macan, Maribor Gosposka
ulica 10

Ker se je zimsko blago še pravočasno za prejš-
ne cene nakupilo, se nudi za isto ceno, kar sta-
ne danes v tovarnah, dokler zaloga traja. 1414

NAJVEČJA MENJALNICA

PRODAJALNICA

NAKUPovalnica

Vsakovrstnega žita fižola i. t. d. in za-
loga moke mlina „Čakovec“. Zaloga soli.

GLEDAJTE NA FIRMO

FRANC GROBELŠEK

MARIBOR, Aleksandrova cesta 57-57a

IZŠLA JE

BLASNIKOVA

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,
ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je
najstarejši slovenski kme-
tijski koledar, koji je bil
že od naših pradedov naj-
bolj vpoštevan in je še
danes najbolj obražtan.

Letošnja obširna izdaja se
odlikuje po bogati vsebini
in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je
najboljši in najcenejši dru-
žinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah
po Sloveniji in stane 5 D.
Kjer bi jo ne bilo dobiti,
naj se naroči po dopisnici
pri 1365

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG STEV. 12

Agitirajte za „Naš dom“

Svojo veliko izbiro

damskih klobukov

priporoča ponajnižji

cenl

Mary Smolnikar

modistinja

Celje, Palača

Prve hrvatske

štedionice.

1024

Na obroke!

Najnovejši elektri gramopho-
ne in plošče prodaja Acke-
mann i. Kindl, Ptuj, Krekova ul.
št. 1. 1279

Majhno posestvo, 3 orali zem-
lje (njive, travnik, vinograd)
ter močno zidana hiša, za Din
19.500 takoj na prodaj. Naslov
v upravi. 1438

Kovači pozor

Angleški koks, ostrovske pre-
mog, bukovo ogelje se kupi naj
ceneje v glavni zalogi veletr-
govine z železnino Hans An-
draschitz, Maribor, Vodnikov
trg. 1417

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. o. z. Stolna ulica 6

Obreštuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

DOL

obvezo in glejte nove cene čevljev:

Iz teletine moški	152.—	Din
Iz kravine moški podkovani	154.—	Din
Iz boksa moški	175.—	Din
Gorski (gojzerol)	180.—	Din
Iz teletine ženski	152.—	Din
Iz boksa ženski	175.—	Din
Iz ševreta ženski polčevlji	169.—	Din
Iz laka ženski polčevlji	189.—	Din
Iz ovčine otročji	30.—	Din
Iz teletine otročji	41.—	Din
Iz boksa otročji	54.—	Din

Naročite takoj čevlje! Pišite takoj po cenik z več 1000 slikami.
INDUSTRIJA ČEVLJEV IN VELETRGOVINA R. STERMEČKI, CELJE
št. 24. — — — Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 232

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.

Meljska cesta 10

779

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge
obreštuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu
dvakratnemu osebnemu poročstvu in na vknjižbo. Somiš-
ljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilni-
cah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Za hranilne vloge jamči še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v
Ameriki, denarju nedo-
letnih, ki ga vlagajo so-
dišča, ter naložbam cer-
kvenega in obč. denarja,
posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila
na zemljišča po najnižji
obrestni meri. Vse proš-
nje rešuje brezplačno.

786